

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag und Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark: vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr. — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 32 — IV. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 13. August 1944

Einzelpreis 10 Rpf

Totalni vojni napor

Vzhodna Prusija daje vsemu Reichu blesteč vzgled totalne vojne vpostave — Nemški narod bo šele sedaj pokazal sovražnikom, kaj premore njegova nezlomljiva volja in moč Z zaupanjem v Führerja do zadnje, zmagovite bitke — Nemški narod ne bo kapituliral

Smo sredi poletja in pospravljanja žetve. Tudi neusmiljena vojna žanje baš v teh dneh avgusta svojo obilno žetev smrti. Oba sovražna tabora si prizadevata z vpostavo najjačjih sil in sredstev izsiliti odločitev, ki dozoreva vidno na velikih bojiščih zapada in vzhoda. Sovražnik pritiska tako na zapadu kakor na vzhodu na nemške fronte, da bi jih raztrgal in da bi si tako pridobil svobodo odločanja. To se mu ni posrečilo. Nemško vodstvo je s svojo edinstveno gibljivo strategijo sicer žrtvovalo velika področja, kar velja zlasti za vzhod, toda nikjer se sovražniku ni posrečil kak bistveni in za odločitev važen strateški uspeh. Poklicani nemški vojni komentatorji izražajo mnenje, da je na vzhodu že opaziti neko zavlačevanje sovjetskega pritiska. Nemška fronta se je začela stabilizirati v svoji obrambi tako, da bo v času, ki se bo zdel nemškemu vodstvu primeren, prešla v protiofenzivo in k novim uničevalnim udarcem. Umišne operacije so mimo tega izvršile še neko drugo nalogo: oddaljevanje sovražnika od njegovih dovoznih središč. Poteze, ki jih je torej izvajalo nemško vodstvo, so napolnile nemški narod z najboljšim zaupanjem. Zaupanje pa je tisto, kar daje vsemu nemškemu vojskovanju svoj posebni pečat. Ni situacije, ki bi spravila nemškega naroda iz njegovega duševnega ravnotežja. V tej situaciji se nahaja nemški narod, ki sledi Führerju v globokem spoznanju dejstva, da te vojne ne kaže meriti po dnevnih dogodkih. Vera v dokončno zmago kljub vsem težavam in protiidarcem je namreč v nemškem narodu tako globoko vkoreninjena, da je postala prava in edina dogma vsega odpora.

To je pokazala te dni Vzhodna Prusija, ki jo vodi njen vzgledni Gauleiter Erich Koch skozi vse težave, ki so nastale vsled dejstva, da je vojna vihra že blizu nemške državne meje. Narod Vzhodne Prusije še ni pozabil avgusta 1914, ko je vojni valjar pomandral žitna polja, uničujoč nasebine z ognjem in rušenjem. Prebivalstvo se še dobro spominja, kako se je pred tridesetimi leti razlival čez Vzhodno Prusijo veletok beguncev in kako je nastalo ob številnih jezerih in v šumah Vzhodne Prusije na tisoče grobov nemških vojakov, ki so kranili svojo vzhodno mejo z vpostavo svojega življenja. Po tridesetih letih se je sovražnik zopet pojavil ob vzhodni meji Reicha. Zopet se vlivajo kolone rusinskih, poljskih in litvanskih beguncev v Vzhodno Prusijo. S hitrim vozom pride iz Königsberga v dveh, treh urah že na fronto. Boljševiški letalci bombardirajo obmejna mesta. Nikdo si ne zapira oči

pred dejstvom, da je situacija polna nevarnosti. Toda tu že moramo ugotoviti čudež, porojen iz nemške vere: Nikjer v Vzhodni Prusiji ni opaziti nikake panike, povsod pa je videti nezlomljivo voljo za organizacijo in improvizacijo vsesplošnega narodnega odpora. Prebivalstvo se zaveda težine položaja, toda istočasno drži v trdih svojih rokah lastno usodo. Kakor skala se upira Vzhodna Prusija nevarnosti, ki grozi iz vzhoda. Može so odšli čez mejo in kopljejo strelske jarke ter druge utrube. Žene in deca pospravljajo v vsej naglici žetev. Starci in mladoletniki dirigirajo begunce, ki so prispeli v deželo ter jim nakazujejo taborišča, delo in oskrbo, obenem pa pomagajo vojski s polaganjem predpogojev za potrebne vojaške protiukrepe. Nikjer ni opaziti nikake nervoznosti. Kljub brzini ukrepov prevladuje povsod največja disciplina. Celokupno prebivalstvo Vzhodne Prusije je v teh dneh pokazalo ostalemu nemškemu narodu, kako ima izgledati totalni vojni napor. Gauleiter Koch je v razgovorih s predstavniki tiska ponosno izjavil, da je njegova »mobili-

zacija Vzhodne Prusije» dejansko pokazala držo, ki je brez dvoma blesteč vzgled najvišjega patriotizma.

Gauleiter Koch je v Vzhodni Prusiji pokazal, kaj premore aparat stranke, če mu načeljuje mož, ki z železno energijo in z natančnim poznavanjem prebivalstva dirigira komplicirano situacijo dežele, pred katero se nahaja grozeča nevarnost. Brez posebnih aktov in pisarjenja dirigira Gauleiter Koch svojo Vzhodno Prusijo v obrambi Reicha. Tu je treba določiti, da mora biti toliko in toliko viakov v stalni pripravljenosti za odhod. Tam je treba usmeriti kolono beguncev nekam drugam. Na drugem mestu potrebujejo 5000 delovnih sil itd. Povsod je opaziti sveži veter totalnega vojskovanja in predvsem velik pomen in vlogo, ki jo igra NSDAP v vseh zadevah nemškega naroda. To je umetnost vodstva ljudi, da je možna na mah mobilizacija stotisočev za kako posebno vpostavo. Samo stranka je tista, ki zamore organizirati in improvizirati. Ona zamore dirigirati mase, jih vpostaviti ter tudi prehranjevati. Tako se v

NS-Führungsoffiziere vom Führer empfangen

In seinem Hauptquartier empfing der Führer eine Anzahl nationalsozialistischer Führungsoffiziere. — Der Führer während der Begrüßung mit Generalfeldmarschall Keitel und dem Chef des NS-Führungsstabes des Heeres, General Ritter v Henckels.

PK-Kriegsberichter Koll (Sch)

Najtežji boji v Normandiji

Hrabre nemške čete so zaustavile sovražne napadalne zagozde — Zelo težke in krvave izgube Anglo-Amerikancev — Potek operacij na italijanski fronti

Dne 3. avgusta je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da je sovražnik ob močni podpori letalstva in artilerije ves dan nadaljeval svoje močne napade v sredini in v zapadnem delu mostišča. Na večini mest je bil sovražnik zavržen ob težkih izgubah in le mestoma mu je uspelo izvojevati nekaj uspehov. Na dotičnih mestih je sledil protinapad naših čet. Jugovzhodno od Villedieu-a se nahajajo nemški oklopniški odredi v napredujočem protinapadu proti zapadu. Sovražne sile, ki so vdrle preko Avranches-a proti jugu in zapadu, so prodrle s svojimi oklopniškimi konicami proti Rennes in Dinantu, kjer so bile zavržene. Južno od Avranches-a je nemško letalstvo razbijalo sovražne kolone, uničujoč oklopnike, topove in vozila. Nad Normandijo in zasedenim zapadnim ozemljem je bilo uničenih 18 sovražnih letal. Pri čiščenju francoskega področja je bilo od 6. junija do 3. avgusta pobitih okrog 7300 francoskih teroristov, dočim je bilo 4700 teroristov ujetih. — Težak povračilni ogenj »V 1« deluje še vedno nad Londonom. — V Italiji so naše čete tudi včeraj odbile vse sovražne poskuse prodora na Firence. Nemške čete dajejo sovražniku zapadno in par kilometrov južno od mesta žilav odpor.

4. avgust: Jugozapadno od Caena so se izjalovili lokalni sunki sovražnih odredov. Pri Coulvainu so se ves dan odigrali srditi boji, ne da bi dovedli do bistvene spremembe položaja. V odseku Vire so naši oklopniški odredi zavržili vdrlega nasprotnika ter zopet vpostavili zvezo fronte. Uničenih je bilo 50 sovražnih tankov. Močna sovražna skupina je obkoljena

ter izpostavljena našim koncentričnim napadom. Pri Avranchesu so se izjalovili številni sovražni napadi, podprti s tankovskimi odredi. V vzhodnem delu Bretagne prodirajo sovražne motorizirane čete proti jugu in zapadu ter se nahajajo na več mestih v boju s posadkami nemških oporišč v tem področju. Sovražnik je izgubil v dveh dneh 216 tankov. Vojsna mornarica je s svojimi sredstvi ter s pomočjo pod-

odredi so včeraj bombardirali severno Nemčijo, predvsem Bremen, Hamburg, Anklam in Schwerin. Obramba je zbila 46 sovražnih letal. Ponoči so posamezna sovražna letala bombardirala področje Insterburg in Gumbinnen.

6. avgusta: Sovražnik je južno od Caena napadal opetovano brez uspeha. Tudi v področjih Vire in Avranches so ostali celodnevni in s tanki podprti sovražni napadi brez po-

Karte vom Italienischen Kriegsschauplatz

Scherl-Bilderdienst-M.

Vzhodni Prusiji pod njenim vodstvom odigrava v povsem novi situaciji naloga zgodovinskega izmera. Pomisliti je treba, da je treba uravnati ponekod po 30 kilometrov dolge kolone beguncev z vozovi, posteljami, deco itd. Bilo je treba za te begunce organizirati taborišča, sanitarne naprave, vključiti begunce v delovni proces itd. Obenem se je na železniškem omrežju Vzhodne Prusije razvila prometna bitka prvega reda. Evakuiranci iz letalsko ogroženih področij je bilo treba preseliti zopet v druge nemške pokrajine. Istočasno pa je treba skoraj vse omrežje staviti vojski na razpolago. Evakuaciji evakuirancev je sledilo izpraznjevanje najbolj ogroženih delov ter je bilo treba odstraniti za delo nesposobne ljudi. Istočasno pa so dirjali vlaki s četami in municijo v smeri fronte, ki se vedno bolj in bolj stabilizira. Ves Čudež vzhodno-pruskega »upora« je bil možen, ker je stranka na sijajen način zajela celokupno prebivalstvo, prekaljeno v veri v Führerja, v edinstveno celoto. Samo tako si zameremo tolmačiti čudež, da je na stotisoče mož odhitelo s krampji in lopatami na ogrožena mesta, kjer so v urah in dnevih nastale utrdbe, ki jih zasedajo hrabri nemški vojaki. V desetih dneh so premaknili občudovanja vredni prebivalci Vzhodne Prusije šest milijonov kubičnih metrov zemlje. V tem času so izkopali 3000 kilometrov strelskih jarkov in zgradili na tisoče bunkerjev, ki so rasli iz zemlje kakor gobe po dežju. Čez deželo pa se vleče globoki jarek, izkopen kot past za sovjetske oklopnike. Vzhodna Prusija je dala vsemu Reichu vzgled totalnega napora. Nemški narod na severovzhodu je pokazal, da ni sile, ki bi zamogla zlomiti njegovo voljo, izvojevati dokončno zmago pod vsemi okoliščinami. Nemški narod si pridruže Führerjeve besede: Da ni težave, pred katero bi kapituliral.

mornic potopila pred invazijsko fronto eno križarko, dva rušilca, dve korveti ter pet transportnikov in specialno ladjo s skupno 36.000 brt. Številne druge ladje z več kot 56.000 brt so bile torpedirane in je računati s potopitvijo večjega dela teh ladij. — Težak povračilni ogenj »V 1« deluje še vedno nad Londonom in njegovimi zunanjimi predmestji. — V Italiji so se umaknile naše čete na ožje mostišče tik južno mesta Firence. Ponovni sovražni napadi proti tem postojankam so se izjalovili. — V ranih urah 2. avgusta se je skušal sovražnik pod zaščito angleških rušilcev in številnih lovskih bombnikov izkrcati na dalmatinskem otoku Korčula. Posadka otoka je sovražnika porazila po kratkem in trdnem boju. — Sovražni bombniški odredi so bombardirali južno in jugozapadno Nemčijo, zlasti pa Friedrichshafen, Saarbrücken in Kempten. Obramba je zbila 43 sovražnih letal, med njimi 34 štirimotornih bombnikov.

5. avgust: Severno od mesta Vire in severovzhodno in vzhodno od Avranchesu so bili odbiti po trdnem boju močni sovražni napadi. Pri tem je bilo uničenih več sovražnih bojnih skupin, ki so bile obkoljene za našimi črtami. V Bretagni so se upirale tudi včeraj posadke naših oporišč dalje proti zapadu in jugozapadu prodirajočim sovražnim motoriziranim silam. Nemško letalstvo je učinkovito posegalo v boje na zemlji ter razbijalo sovražne kolone. — Nad Londonom težak ogenj povračilnega orožja »V 1«. — Da bi se obvarovalo zgodovinsko mesto Firence in njegove nenadomestljive umetnine spriče celodnevnega artilerijskega obstreljevanja iz sovražnega tabora, so se naše čete umaknile v področju severno od mesta. Severno od Arezza se odigravajo srditi boji s sovražnikom, ki je na Monte Altuccio vdril v naše postojanke. — Sovražni bombniški

sebnega uspeha. Iz vdornega prostora južno od Avranchesu silijo motorizirane sovražne kolone dalje proti jugovzhodu. Vneli so se srditi boji z našimi posadkami pri obeh mestih Mayenne in Laval. Tudi v Bretagni se razvijajo srditi boji za nekatera oporišča. — Po dnevu in ponoči so beležili povračilni ogenj na London. — V Italiji je sovražnik izvajal samo izvidniške sunke proti celokupnemu odseku Arno. Južno od Firence je nemška artilerija s koncentričnim ognjem razbila sovražni poskus prekoračenja reke. Severno od Arezza je uspel sovražniku lokalni vdor, vendar je bil sovražnik takoj zopet zavržen. — Sovražni bombniški odredi so terorizirali nasebine v Srednji Nemčiji. Zlasti sta bila bombardirana Magdeburg in Braunschweig. Uničenih je bilo 36 sovražnih letal.

7. avgust: Zapadno od reke Orne so naše čete odbile številne sovražne lokalne napade. Zapadno in jugozapadno od mesta Vire ter vzhodno od Avranchesu je sovražnik napadal z devetimi divizijami ob močni podpori svojega letalstva. Ti boji so se tekom dneva stopnjevali vedno bolj in bolj. Šele po večurni borbi in velikih izgubah je zamogel sovražnik vdrati v naše postojanke. Pri mestu Mayenne in Lavalu se borijo naše posadke s sovražnimi motoriziranimi silami. Srditi boji so se vneli tudi pri St. Malo-u ter v območju trdnjave, kjer so bili razbiti vsi sovražni napadi. Naša oporišča v Bretagni se nadalje odločno upirajo sovražniku. V zalivu reke Seine so letalci po-

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner, Haupt-schriftleiter: Fredrich Golob, alle in Marburg/Drau, Bädgasse 6

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugs geldes.

Težki boji tudi na vzhodu

Nemške čete vztrajno in žilavo odbijajo sovjetske napade — Nemški protinapad jugovzhodno od Warke — Severno od Memela razbiti vsi sovjetski poskusi prodora

Iz poročila, ki ga je izdalo vrhovno poveljstvo nemške vojske 3. avgusta, izhaja, da so se na severnem obronku Karpatov razbili številni in s tanki podprti sovjetski napadi. V protisunkih je bil sovražnik zavržen vzhodno od beskidjske ceste. V velikem loku Visle se je ojačil sovražni pritisk zapadno od Baranova. Bolj severovzhodno so se zrušili številni boljševiški napadi ob velikih izgubah za sovražnika. Izjalovljenih je bilo več poskusov forsiranja Visle. Težki, menjajoči se boji so se razvili severovzhodno od Varšave. Naši oklopniški odredi so v protinapadu izvojevali mesto Radzymin. Ob srednjem Bugu in južno od Augustova so se izjalovili opetovani sovražni napadi. Težki boji so se razvili v od-

topili troje sovražnih rušilcev. Več drugih vojnih ladij je bilo poškodovanih. — Težak povračilni ogenj nad Londonom. — V Italiji je skušal sovražnik večkrat zaman prekorati reko Arno. Slabotnejše sile, katerim je to uspelo vzhodno od mesta, so bile uničene. Pri čiščenju italijanskega ozemlja je bilo v času od 1. do 5. avgusta v boju uničenih 1212 teroristov in saboterjev. — Sovražni bombniki so napadali včeraj Berlin in Hamburg ter nekaj naselbin v področju Vzhodnega morja. Nad področjem Reicha in nad zapadnim zasedenim ozemljem je bilo uničenih 57 sovražnih letal, med njimi 45 štirimotornikov. — Podmornice so potopile pet ladij z 31.000 brt in dvojce rušilcev.

8. avgust: Po večurnem bobnajočem ognju je sovražnik pričel v današnjih jutranjih urah južno in južnovzhodno od Caena svoj napad. Razvili so se srđiti boji. Zapadno od reke Orne so bili odbiti močni posamični sovražni napadi. Jugovzhodno od reke Vire in vzhodno od Avranches so nadaljevali Amerikanci na široki fronti svoje prodorne napade ob najjačji vpostavi materijala in letalstva. V težkih bojih, ki so trajali do večera, so bili ob velikih izgubah odbiti pred našo drugo postojanko. Kljub srđiti obrambi je bil sovražnik zavržen tudi bolj južno na obeh straneh Mortaina, kjer so se razbili sovražni protinapadi. Vzhodno od Lavela je sovražnik ojačil svoj pritisk. V Bretagni so razbile naše čete sovražne napadalne konice ter se na to na povelje umaknile na odseka Brest in Lorient. Za St. Malo se vrše srđiti boji. — London in okolica še vedno pod težkim povračilnim ognjem »V 1«. — V Italiji ni bilo včeraj nikakih posebnih bojov. — Ameriški bombniki so napadli včeraj nekaj naselbin v gornji Šleziji. Sovražna motilna letala so bila nad Jugovzhodno Nemčijo. Zbitih je bilo 28 sovražnih letal.

9. avgust: V Normandiji so v teku sedaj boji na celokupni fronti od Caena do vzhodno od mesta Avranches. Sovražniku je uspelo vdreti južno od Caena in južno od Vire v našo fronto. Sovražne zagozde pa so bile zaustavljene že v globini postojank. Na ostalih odsekih so obtičali sovražni odredi ob najtežjih izgubah že pred našimi postojankami. Pri Le Mansu je prišlo včeraj do srđitih bojov, tekom katerih je sovražnik vdrl v mesto. V Bretagni so bile odbite na Brest in Lorient prodirajoči ameriški odredi. Za St. Malo se bijejo trdi boji. — Težak povračilni ogenj nad Londonom. — V Italiji so beležili brezuspešne lokalne boje jugovzhodno od Firenze ter severno od Arezza. — Sovražna motilna letala so v pretekli noči bombardirala Zapadno Nemčijo in Vzhodno Prusijo.

seku Seinen—Vilkovišken ter pri Mitau-u. V področju mesta Birsenu so naše čete zavzele v protinapadih več naselbin. Močni sovjetski poskusi prodora so bili preprečeni vzhodno od Düne ter pri Narvi. V veliki obrambni bitki med Karpati in Finskim zalivom je bilo julija uničenih 3908 sovražnih tankov, 250 nadaljnjih tankov je uničilo nemško letalstvo. V istem času so izgubili sovjeti 1329 letal.

4. avgust: V Beskidih se je izjalovil sovražni poskus prodora, pri čemer je bila obkoljena 271. strelska divizija ter obenem uničena. Več drugih sovjetskih divizij je utrpelo izgube na ljudeh in materijalu. V tem prostoru je bilo v treh dneh uničenih oziroma zaplenjenih 181 topov, 12 tankov in mnogo orožja in vozil. Zapadno od Reichshofa so bili odbiti opetovani boljševiški napadi. Na ostali fronti Visle se odigravajo srđiti boji vzhodno od Sandomierza, na obeh straneh Pulanya ter pri War-

ki. Pri Varšavi so bile sovjetske sile v protinapadu naših tankov odrezane od svojih zvez ter je bilo uničenih 76 sovražnih tankov. Od Varšave do Kovna so se razbili vsi boljševiški napadi, prav tako v Letonski. Pri Narvi so napadli boljševiki z devetimi strelskimi divizijami. Imeli so najtežje izgube brez vsakega uspeha.

5. avgust: Pred Karpati in v velikem loku Visle so bili razbiti vsi sovražni napadi v številnih protisunkih. Samo pri Mielecu in pri Warke so pridobili sovjeti na terenu. Vzhodno od Varšave se nadaljuje boj z obkoljenimi, zagrizeno se bojujočimi boljševiki. Tu so se razbili sovražni razbremenilni napadi. Na obeh straneh Bialystoka so bili izjalovljeni po težkih bojih sovražni poskusi prodora. Vzhodno od Düne, pri Schwanenburgu ter v ožini Narve so bili močni sovražni napadi odbiti ali zaustavljeni ob istočasnem uničenju številnih tankov.

6. avgust: Vzhodno od Varšave je bil tretji sovjetski oklopniški korpus po večdnevni bojih uničen. Razen krvavih težkih izgub so boljševiki utrpeli 142 tankov, 192 tankov in 45 topov. Med Vislo in Memelom je sovražnik nadaljeval svoje napade na dosedanjih težiščih. Severno od Memela se nahajajo naše čete v srđitih bojih z vdrlimi jačjimi sovjetskimi silami. V Letoniji so se razvili srđiti boji pri Mitau-u in Birsenu. Med Düno in med jezerom Pskov so bili Sovjeti na več mestih v protinapadih zaustavljeni. Pri Narvi so se izjalovili slabotnejši napadi.

7. avgust: Na vzhodu so bili na obeh straneh mesta Mielec ter severozapadno od Baranova odbiti močni sovjetski napadi. V kolikor so sovražne sile vdrlje proti severu, so bile v protinapadu razkropljene. Jugovzhodno od Warke so zavržili naši oklopniški odredi boljševike proti vzhodu. Severozapadno od Bialystoka je bil sovražni napad po težki artilerijski pripravi razbit v bojih od moža do moža. Severno od Memela so preprečile naše čete tudi včeraj nadaljevane poskuse prodora v bojih od moža do moža. Pri tem je bilo uničenih 78 tankov. Srđiti boji so se v Letonski razvijali pri Birsenu in vzhodno od Düne, kjer so bili zaustavljeni vsi sovražni poskusi prodora. Pri tem sta bila uničena dva sovjetska regimenta.

8. avgust: Na vzhodu so se severozapadno od Mieleca izjalovili opetovani sovjetski napadi. Severozapadno od Baranova je vdrl sovražnik z močnimi silami v naše postojanke. Naše rezerve so nastopile takoj k protinapadu. Razvili so se težki boji. V Litvanski so nemške čete razbile obnovljene sovjetske poskuse prodora, uničujoč pri tem 60 sovražnih tankov. Severno od Birsena in severno od Düne so se razvili obrambni boji z vdrlimi sovjetskimi silami. Na ostali fronti, do jezera Pskov, so se krvavo zrušili vsi boljševiški napadi.

9. avgust: V področju Baranova so bili zaustavljeni odnosno zavrženi močni, s tanki podprti napadi sovjetov. Pri tem je bilo uničenih 47 sovražnih tankov. Jugovzhodno od Warke so naši oklopniški odredi prešli v protinapad ter vdrli v sovražne, žilavo branjene postojanke. Jugozapadno od Bialystoka so obnovili boljševiki svoje napade po siloviti arti-

Kampfraum Ostfront

⚡-PK-Kriegsbericht Damm-Jensen-Atl. (Sch)

Zatemnitev od 14. do 20. avgusta od 21. do 5. ure

lerijski pripravi, vpostavljajoč močne oklopniške in letalske odrede. Tu so se razvili težki boji na nekaterih mestih vdora. Severno od Memela so bili tudi večeraj razbiti vsi sovražni poskusi prodora. Sovražni vdor pri Raseinenu je bil zapahnen. Pri tem je bilo uničenih 66 sovražnik tankov. Na letonski fronti so se zrušili številni napadi po trdem boju. Nemško letalstvo je ponovno in učinkovito posegalo s svojimi nizkimi poletji v boje na zemlji. Razen tega je nemško letalstvo z dobrim učinkom napadalo sovjetske naprave ter oporišča. Ob Visli je bilo uničenih več pontonskih mostov.

„V 1“ iz različnih smeri

Nadaljnje navedbe o obsegu škode, ki jo je napravilo orožje »V 1« v Južni Angliji in Londonu, imajo londonski listi. Rokodelci in stavbeni delavci, ki so jih dovedli v območje dejstevovanja nemškega orožja, morajo po višem povelju, kakor to javljajo časopisi primera radi, sedaj tako dolgo delati, da so proti temu že protestirali. Nadalje javljajo, da živi mnogo Londončanov dan in noč edino le še v globokih postajah podzemne železnice in da jim še celo pošta dostavlja tja pisma in druge pošne stvari. Razen tega listi spet poročajo, da je bilo po eksplozijah »V 1« naenkrat porušenih več stavb in da trajajo pospravljalna dela dalje časa, kakor navadno.

Boljševiki kot „prijatelji“ Islama

»Neues Wiener Tagblatt« poroča preko Sofije: Znano je, da so boljševiki pred leti v tistih predelih Sovjetije, kjer žive islamitski ali mohamedanski narodi ali plemena, z naslodo zapirali džamije in verske šole, dočim so muslimanske hodže in duhovnike zapirali po mili volji. Sedaj naenkrat pa so postali boljševiki pravi »prijatelji« Islama in »protektorji« islamitskih dežel. Kako je pravzaprav s tako hlinjenim »prijateljstvom«, pa je pokazalo stališče Sovjetije napram unionističnim stremljenjem arabskih držav.

Komunisti so sklicali nedavno v Damasku delavski kongres za vse arabske države. Ta kongres je že kar uvodoma zavzel stališče arabskega delavstva do vprašanja Panarabske Unije. Moskva je zapovedala komunistično organiziranim arabskim delavcem, naj zavzamejo v tem vprašanju odklonilno stališče. Čim se je to doznalo, so bili delaveki zastopniki izključeni iz pogajanj za ustvaritev Panarabske Unije. Podoba je, da je hotela Moskva s pomočjo omenjenega kongresa v Damasku torpedirati stremljenja za združitve arab-

skih dežel. Najmanj pa je hotela izzvati razkol med Arabci.

Moskva je v zadnjem času svoj načrtni sistem oporišč na Blížnjem vzhodu izgrala tako, da lahko sedaj jačje kot poprej nastopa v posamičnih arabskih deželah. Te dni sta vzpostavili Sirija in Libanon svoje diplomatske odnose do Sovjetske Unije. Moskva je sedaj v vseh deželah Blížnjega vzhoda diplomatski zastopana. V večini teh dežel obstojajo komunistične stranke, ki so si izgradile zlasti svoj tisk. Tako razpolagajo komunisti v Blížnjem Orientu s številnimi listi in časopisi, čijih izhajanje subvencionira Moskva s svojim denarjem. Naklade teh listov so v stalnem porastu. V Iranu izhajata dva komunistična lista. Eden izhaja v Teheranu, drugi v Tebrisu. V Iraku izhajajo trije komunistični listi, v Siriji dva, v Libanonu jih imajo kar šest, v Egiptu tri in v Palestini pet židovsko-komunističnih listov. Komunistična stranka v Egiptu, ki je bila šela pred kratkim ustanovljena, namerava sklicati že prihodnji svoj strankin kongres v Kairu. V egiptovski prestolnici in v drugih glavnih mestih Blížnjega vzhoda predvaja komunisti redno sovjetske propagandne filme. Nekomunistični listi delajo za drag denar veliko reklamo za obisk teh filmov, zlasti pa rafiniranega filma »Stalingrad«. Komunisti so si s svojo agitacijo osvojili tudi radio in se ob gotovih urah dnevno poslužujejo radio-oddajnic Blížnjega vzhoda za svoje agitacijske emisije. V zadnjem času pa prevažajo izbrane arabske komuniste, ki so gostje sovjetske vlade, po Sovjetski Uniji. V smislu Potemkinovega recepta kažejo naivnim Arabcem v Sovjetiji vse tisto, kar služi njihovi reklami, skrbno pa jim prikrivajo strahote svojega režima.

Der Reichsführer //

besuchte in seiner Eigenschaft als Chef des Ersatzheeres eine Division vor ihrem Abmarsch an die Front.

PK-Kriegsberichtler Scheffler (Sch)

POLITIČNI DROBIŽ

□ Angleški kralj George VI. v Italiji. Angleški kralj, ki je te dni prispel v Italijo, si je ogledal okolico Rima. Ogledal si je predvsem razvaline mnogih naselbin iz rimske dobe, ki so bile porušene v sedanji vojni. V mestecu Albano so Italijani sprejeli angleškega kralja z zvižganjem. Angleška policija je izvršila pri tej priliki številne aretacije. Neki visoki častnik, ki je spremljal angleškega kralja, je izjavil pred angleškimi novinarji, da se je z Italijani »še vse predobro postopalo«. Italijani se še po njegovem mnenju »niso naučili molčanja«. Vsekakor še »potrebujemo pouka in politične vzgoje«. Angleški kralj je razun tega odklonil osebno povabilo bivšega kralja Viktorja Emanuela. Tudi ni hotel sprejeti zastopnikov Bonomijeve vlade.

□ Proti pretiranemu optimizmu. List »Washington Post«, ki ga je smatral kot vodilni organ ameriške prestolnice, je začel odkrito borbo proti takozvanemu prefriranemu optimizmu glede vojskovanja z Nemčijo in Japonsko. Prvi napad se nahaja v članku v treh stolpcih na prvi strani, dočim so uvodniki sicer v notranjosti lista skriti. Članek zatrjuje, da ni večje lahkomišelnosti od vane, da je vojne že konec. Ameriška produkcija vojnega materiala, ki ga potrebuje fronta v vedno večji meri, pada iz dneva v dan. Na prvi strani lista ugotavlja znani komentar Lindley, da ni izključeno, da bodo Nemci že v doglednem času izdelovali novo orožje, ki bo utegnilo odločilno uplvtati na potek vojne.

□ Nenadna smrt španskega zunanjega ministra. V San Sebastianu je dne 3. t. m. nenadoma umrl španski zunanji minister grof Jordana. Pokojnik se je rodil leta 1876 v Kastiliji. Kot častnik je bil za časa diktature generala Primo de Rivero njegov ozi sotrudnik. Ko je bila proglašena republika, so ga obsodili radi soudeležbe pri diktaturi na osem mesecev ječe. Leta 1936 ga je general Franco zopet pritegnil k sodelovanju. V prvi falangistični vladi februarja 1938 je bil grof Jordana namestnik generala Franca kot državni poglavar in obznan zunanji minister. Avgusta 1939 je podal ostavko ter prevzel vodstvo državnega sveta. Ko je vstopila Brazilija v vojno in ko držanje Južne Amerike ni ostalo brez posledic za špansko zunanjo politiko, je grof Jordana začetkom septembra 1942 ponovno prevzel vodstvo zunanjega ministrstva.

V nekem radejškem nagovoru ob priliki švicarskega narodnega praznika je opozoril švicarski državni predsednik Stampfli, da švicarska nevtralnost ni slučajna, marveč da predstavlja zgodovinsko obveznost ter da nima nihče pravice dvomiti nad njeno odkritostnostjo in nedotakljivostjo. Na narodni praznik so prebrali švicarskim četam dnevno povelje vrhovnega poveljnika švicarske vojske.

Brezobzirni imperijalizem Moskve

Izdajatelj in glavni urednik uglednega burkareštanskega lista »Curentul«, Pamfil Seicaru, je napisal te dni članek, ki se bavi z imperijalistično politiko Sovjetije s posebnim ozirom na Leninove načrte, ki jih želi Stalin nedvomno uresničiti. Seicaru opozarja predvsem na to, da združuje Stalin imperijalistične cilje ruske politike s takozvanim komunističnim idealom na način, ki ne dopušča nobenega dvoma o tem, da se pri tem poslužuje najbrezobzirnejšega realizma. Doslej se je namreč mislilo, da je Stalin nekak nasprotnik listega imperijalizma, ki ga je snoval v svojih zamislih že Lenin. Že leta 1937 pa je izšla v francoščini neka knjiga, ki sili svetovno javnost k spremembi dosedanega mišljenja o Leninu.

V omenjeni knjigi je tudi ponatisnjeno pismo, ki ga je pisal Lenin leta 1911 ob času italijansko-turške vojne neki dami, ki je takrat simpatizirala z revolucijonarji. Lenin je izrazil v svojem pismu mnenje, da Turčija ne zasluži nikalih simpatij, ker tlači že več stoletij slovanske narode in kar so Mladoturki nacionalisti. Z ruskega stališča je tedaj pozdraviti vojno med Turčijo in Italijo ter obenem tudi verjetno oslabeitev obeh dežel.

Rusija — tako je pisal Lenin — bo na ta način lahko dobila morske ožine. Ako bi se iz tega spora — mislil je italijansko-turško vojno — izcimila splošna evropska vojna, bi nastale šele prave prednosti za Rusijo. Lenin povdarja, da bi v tem slučaju utegnil zbrati Slovane v svoji federaciji. Lenin je nadalje

izrazil željo, ustvariti slovanski imperij. Pred svojo smrtjo pa bi še hotel obiskati neko subtropsko deželo, da bi tam lahko pil svoj ruski čaj z lastnimi citronami... Na osnovi Leninovega pisma je združil Pamfil Seicaru zunanjepolitične cilje boljševikov pred prva svetovno vojno v sledeče tri točke:

1. Posest morskih ožin. 2. Zediženje vseh Slovanov in 3. Ruski imperij, ki bi obsegal tudi subtropska področja s citronami, oranžami in palmami.

Seicaru opozarja svoje čitatelje, da je Lenin s svojimi načrti prekosil imperijalizem nekdanje carske Rusije. Spričo odkritja Leninovih načrtov se ni čuditi Stalinovemu prizadevanju. Vse napadalne akcije Sovjetske Unije proti Finski, Baltiku, Poljski in Romuniji niso nič drugega kot posledica večnih imperijalističnih ciljev Rusije brez ozira na to, kdo se nahaja v Moskvi na oblasti. Stalin je očitvidno na tem, da uresniči Leninove cilje. Stalin nadaljuje staro imperijalistično politiko Rusije z Leninovim blagoslovom.

* »Verordnungs- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark« št. 16 z dne 3. avgusta vsebuje sledeče: 1. Drugo odredbo o uvedbi zakona o storištvah za Reich. 2. Odredbo za zavarovanje reda v obratih in javni upravi. 3. Enajsta objava o popisu za Wehrmacht in Reichsarbeitsdienst na Spodnjem Štajerskem z dne 25. julija 1944. 4. Druga odredba o zaplenitvi koš divjačine. 5. Druga odredba o zaplenitvi in prijavi sovražnega premoženja na Spodnjem Štajerskem. 6. Odredba o zavarovanju kmetijstva za izravnavo konj itd.

Izdajalci so bili obešeni

Nemška vojska jih je vrgla iz svojih vrst, narod jih je obsodil

Deutsches Nachrichtenbüro je 8. avgusta izdal naslednje uradno poročilo:

Ljudsko sodišče Velike Nemčije je razpravljalo dne 7. in 8. avgusta proti osmerim iz vojske izključenim izdajalcem, ki so se bili udeležili zločina dne 20. julija.

Obtoženci Erwin von Witzleben, Erich Pöppner, Hellmut Stieff, Albrecht von Hagen, Paul von Hase, Robert Bernardis, Friedrich Karl Klausning in Peter Graf York von Wartenberg so bili kot častihlepneži brez časti in kršitelji prisega radi veleizdaje obsojeni na smrt. Njihovo premoženje se je zaplenilo v korist Reich-a.

Dve uri po proglasitvi obsodbe so bili vsi obsojenci obešeni.

Pred Ljudskim sodiščem je bil tedaj zločinski atentat z dne 20. julija pravično maščevan. Osem inicijatorjev in pomagačev gnusnega zločina je zadela pravična kazen. Kot visoki častniki so nesramno prelomili prisego svojemu vrhovnemu poveljniku. Osramotili so nemško vojsko, ki je bila in ostane vedno vzor zvestobe in posluš-

nosti, s svojo peklenko nakano, vzeti Führerju življenje in oropati nemški narod najdražjega življenja. Nemška vojska je, kakor znano, upor teh častihlepnih zločincev bliskovito v kali zadušila, nato pa je zaprosila Führer-ja, naj ji omogoči čimprej oprati madež, ki ji ga je povzročila ta mala klika izdajalcev. Führer je tej

želji ugodil. Častno sodišče vojske, ki ga je vpostavil v to svrhu, je izobčilo iz svojih vrst izdajalce, ki so bili tako postavljeni pred sodišče nemškega naroda. Ravno tako hitro, kakor je bila zadušena v kali revolta proti nemškemu narodu, je sledila tudi maščevalnost Pravice. V razpravi, čije obsežnega poteka iz tehniških ozirrov ter z ozirom na omejeni obseg našega lista ne moremo podati dobesedno, se je pokazala vsa klavernost teh izobčencev, ki so se hoteli po nameravani odstranitvi Führer-ja polastiti državne oblasti in tako pahniti Nemčijo v najhujšo zmešnjavo in nesrečo. Kakor so bili klaverni in gnusni pri svojih pripravah za atentat, tako klaverno so se obnašali med razpravo. Pravična sodba je zadovoljila ves nemški narod.

Samo en cilj: dokončna zmaga

Goebbels, Speer in Himmler so govorili na konferenci Reichs- in Gauleiterjev

Dne 3. in 4. avgusta se je vršila konferenca Reichs- in Gauleiterjev ter voditeljev odredov NSDAP. Konferenca, ki jo je sklical vodja strankine pisarne Reichsleiter Bormann, je bila pod njegovim vodstvom pomembna manifestacija notranje povezanosti in trdnega zaupanja v zmago. Sestanek se je vršil v duhu nezlomljive volje in strastne bojne pripravljenosti. Bil je ves v duhu zahtev in nalog sedanosti.

Tako Poverjenik za totalno vojno vpostavo Reichsminister dr. Goebbels kakor tudi Reichsminister za oborožitev in vojno produkcijo Reichsminister Speer in poveljnik domovinske vojske Reichsführer ff Himmler so v večurnih izvajanjih podali poročila in pregled trenutnega položaja naš vseh področjih nacionalnega vojnega napora. Zbranemu vodstvu stranke so dali važne smernice za potrebne ukrepe, obenem pa so naslovili na vodstvo poziv, naj velike možnosti in rezerve moči, ki so nemškemu narodu v njegovi odločilni borbi na razpolago, v celoti izčrpajo in odločno vpostavijo.

Reichsminister dr. Goebbels, ki je kot prvi povzel besedo, je izjavil, da ima stranka zgodovinsko nalogo: pritegniti narod k najvišjemu vojnemu naporu, da bi dobila vojna nov, odločilen obrat. Dr. Goebbels je nato orisal velik program vojne vpostave za domovino. V nemškem narodu — tako je izvajal govornik — počiva ogromen in pri njegovi vpostavi nepremagljiv potencial moči. Ta potenciali sedaj izčrpati in popolnoma vpostaviti ni samo življensko vprašanje vsega naroda, temveč častna dolžnost napram padlim vojakom. Nemški narod se mora dvigniti kakor v velikih trenutkih nemške zgodovine, tedaj bo tudi obvladal svojo usodo.

Reichsminister Speer je podal vodstvu stranke v posameznostih pregled o dosedanem izrednem vzponu nemške oboroževalne produkcije, o njenih sedanjih in nadaljnjih zahtevah, ki jih je treba izpolniti, da bi Nemčija zopet dobila tehniško premoč nad sovražnikom. Sedaj gre za to, izgotoviti ne samo več in novega orožja, temveč fronta mora obenem dobiti tudi več vojakov. Reichsminister Speer je dokazal na prepričevalen način, da izpolnitev teh za zmago Reicha odločujočih zahtev ni samo možna, temveč sigurna, ako se vpostavijo vse razpoložljive nacionalne delovne rezerve. Nemški narod ne poseduje sedaj samo na tehniškem področju možnost, temveč jo bo odločno in z vso silo zagrabil.

Sledil je nato večurni in pomemben govor, ki ga je imel Reichsführer ff Himmler. Reichsführer ff

je podal najprej izčrpno poročilo o zločinskih dogodkih dne 20. julija, nato pa se je bavil z idejami in načeli, s katerimi namerava izpolniti svojo novo nalogo v nemški vojski. Sedanja borba za usodo našega Reicha mora postati sveta ljudska vojna in jo je treba tudi v tem smislu voditi. Načela nacional-socialistične ljudske armade so zvestoba, poslušnost, hrabrost in vztrajnost, njih edina naloga in cilj pa je: izvojevati zmago. Usoda je pretopila danes vojsko, stranko in vso Nemčijo k brezpogojnemu edinstvu. V tesnejši povezanosti kdaj poprej se bo narod izkazal vreden Führerja in njegovega vzora, prestal bo veliko preizkušnjo in tako izsilil odločitev vojne.

Reichsleiter Bormann se je zahvalil vsem trem referentom ter je izrazil odločnost celokupnega strankinega vodstva: izpolnjevati s strastno vpostavo in z vsemi silami zgodovinsko nalogo stranke v boju za zmago Reicha. Sestanek so zaključili nato s pozdravom Führerju.

Führer Reichs- in Gauleiterjem

Te dni je Führer sprejel Reichs- in Gauleiterje v svojem glavnem stanu. V imenu vodstva stranke je govoril Reichsleiter Ritter von Epp, ki je s presunljivimi besedami izrazil veselje, da vidi Führerja po sramotnem atentatu dne 20. julija zopet zdravega in v posesti vseh telesnih sil.

Nato je govoril Führer svojim političnim voditeljem. Osvetil je ozadje in povezanosti 20. julija. Pri presoji zločina — tako je izjavil Adolf Hitler — se ne sme pozabiti, da ti zločinci naporov in borbe naroda dejansko niso sabotirali šele počenši z letom 1941, temveč že od tedaj, ko je prišel nationalsocializem do oblasti. Klika je bila po številu omejena, po uplivu pa je bila pomembna. Führer je nato slikal posameznosti, kako je izhajal iz tega kroga permanentni odpor proti vsem ukrepom vodstva, dokler se ta odpor ni stopnjeval k očitni izdaji borečih se čet ter do direktne sabotaže oskrbovanja fronte. Ogromna večina stotisočev pridnih nemških častnikov nima nič skupnega s to zločinsko kliko ter se od iste odvrača z gnjevom. Führer sam je občutil dejstvo, da je bil sedaj vendarle zasačen ta notranji odpor ter da je bila istočasno odstranjena zločinska klika, kot ukrep usode in kot osebno razbremenitev. Sedaj gre za to, da se izvajajo iz teh dogodkov

potrebne posledice. Končno in zaključno se bo nekoč spoznalo, da je bilo to v trenutku tako sramotno dejanje morda največji blagoslov za vso nemško bodočnost.

»Ne plašim se boja na zunaj« — je dejal Führer — »s temi sovražniki bomo na koncu kljub vsemu dogotovili. Imeti moram samo zavest, da vlada za mojimi hrbtom absolutna varnost, verno zaupanje in zvesto sodelovanje. To je predpogoj. Mobilizacija vseh sil našega naroda, kakor se odigrava sedaj, ne bi bili mogli podvzeti, ako bi bilo še dalje trajalo zločinsko delovanje sedaj odstranjenih saboterjev. Z vpostavo celokupne vojske in notranje sile naroda bomo obvladali vse težave.

Usodi sem za to hvaležen, da me je pustila pri življenju, da lahko nadaljujem borbo. Mislim namreč, da sem narodu potreben, da potrebuje moža, ki pod nobenimi okolščinami ne kapitulira, temveč drži visoko zastavo vere in zaupanja. In ker mislim, da tega noben drugi ne bi mogel storiti boljše, kakor delam to jaz. Najsi pridejo udarci usode, kakor hočejo, vedno bom stal izravnano kot zastavonoša. Ravno vsled 20. julija sem pridobil zaupanje, kakor ga še nisem imel poprej v svojem življenju. Radi tega bomo to vojno na koncu zmagovito prestali.

Na koncu govora je priredil voditeljski korpus Führerju manifestacijo zvestobe in vernega zaupanja. Reichsleiter in Reichsarbeitsführer Hierl je dal tem občutkom izraza v naslednjih besedah: »Vi, moj Führer, poznate svoje stare sodelavce in soborce, Vi veste, kako smo povezani z Vami. Vaše življenje je naše življenje. Mislim, da ni potrebno, naše zvestobe še ponovno manifestirati. Ta zvestoba je samo ob sebi razumljiva. Ta zvestoba ne pozna ne meje in ne stopnjevanja. Za nas Parteigenosse je samo ena resnična zvestoba, ki vključuje v sebi boj in žrtve, bol in življenje. Zivel naš Führer! Sieg-Heil!«

Finska nadaljuje svojo borbo

Iz Helsinkijev poročajo: Vrhovni poveljnik finske vojske maršal Mannerheim je naslovil na finško vojsko sledeče dnevno povelje:

»Po zakonu, ki ga je sprejel finski državni zbor, sem prevzel visoko mesto predsednika republike. Zavedajoč se velike odgovornosti, sem to storil iz iste zavesti odgovornosti, ki preveva finskega vojaka. Vojaki! Borba za obstoj in bodočnost dežele se nadaljuje. V svojem svojstvu kot vrhovni komandant finske vojske apeliram na vašo vztrajnost in izdržljivost. Nezmotljivo medsebojno zaupanje in edinstvo našega naroda sta najjačja zaščita dežele!«

□ Ves japonski narod bodo oborožili. Kakor poroča agencija Domei, se je vršila pretekli petek daljša seja japonske vlade. Na tej seji je sklenila vlada čimprejšno oborožitev celokupnega naroda. S tem ukrepom namerava vlada izpolniti svoje priprave za totalno vojno.

Nemška vojska je izključila izdajalce

Führer je odredil sestavo častnega sodišča - Izdajalci pridejo pred ljudsko sodišče

Iz Führerjevega glavnega stana je bilo v soboto, dne 5. t. m., izdano naslednje obvestilo:

Vojska je predložila Führerju željo, da bi se jo v svrhu takojšnje rehabilitacije njene časti potom brezobzirnega čiščenja osvobodilo tudi zadnjih zločincev, ki so se udeležili zločina, storjenega z atentatom dne 20. julija. Vojska je obenem izrazila željo, da bi se krivce izročilo ljudskemu sodišču.

Führer je tej želji ugodil, ker je hitri in učinkoviti poseg vojske sam v kali zadušil veleizdajalski in protiljudski atentat. Führer je posamično odredil sledeče:

Častno sodišče maršalov in generalov vojske bo presodilo, kdo je bil kakorkoli pri atentatu udeležen in koga bo izključiti iz vojske, obenem pa tudi to, koga bo treba kot osumljenca najprej odpustiti. V to častno sodišče je Führer imenoval sledeče osebnosti: Generalfeldmarschall-a Keitel-a, Generalfeldmarschall-a v. Rundstedt-a, Generaloberst-a Guderian-a, General-a Schroth-a in Generalleutnant Speck-a, kot zastopnika pa General-a Kriebel-a in Generalleutnant Kirchheim-a. Führer si je pridržal pravico lastne odločitve glede predlogov, ki jih bo stavilo to sodišče.

Vojaki, ki jih je Führer izključil, nimajo nobene skupnosti več z milijoni poštenih vojakov Velike Nemčije, ki nosijo uniformo vojske in tudi ne s stoletji, ki so zapečatili svojo svobodo s smrtjo. Radi tega jih ne bo sodilo vojno sodišče, pač pa jih bo sodilo skupno z drugimi izdajalci ljudsko sodišče. Isto velja za vojake, ki bodo najprej odpuščeni iz vojske.

Od Führerja imenovano častno sodišče se je sestalo dne 4. avgusta ter je stavilo Führerju na osnovi preiskovalnih izidov sledeče predloge:

Iz vojske so izključeni: a) aretirani Generalfeldmarschall von Witzleben, General der Nachrichtentruppe Fellgiebel, Generalleutnant von Haase, Generalmajor Stieff, Generalmajor von Tresckow, Oberst i. G. Hansen, Oberstleutnant i. G. Bernardis, Major i. G. Hayessen, Hauptmann Klausning, Oberleutnant d. R. Graf von der Schulenburg, Oberleutnant d. R. von Hagen in Leutnant d. R. Graf York von Wartenburg;

b) dne 20. julija po prekem sodu ustreljeni: General der Infanterie Olbricht, Oberst i. G. Graf von Stauffenberg, Oberst i. G. Mertz von Qirnheim in Oberleutnant d. R. von Haften.

c) Izdajalci, ki so priznali svojo krivdo s samomorom: Generaloberst Beck, General der Artillerie Wagner, Oberst i. G. von Freytag-Loringhoven in Oberstleutnant Schrader;

d) dezerterja: General der Artillerie Lindemann in Major i. G. Kuhn, ki sta zbežala k boljševikom;

e) Predlog, da bi se izključilo bivšega Generaloberst-a Höppner-ja - je brezpredmeten, ker Höppner, ki je bil že 1. 1942 izključen iz vojske, itak ni več pripadnik vojske.

Führer je sprejel omenjene predloge. Izključeni bivši častniki bodo izročeni ljudskemu sodišču. Razprava proti krivcem pred ljudskim sodiščem se bo vršila v najkrajšem času.

ročen sovjetskim manevrom in nima z nobene strani potrebni pomoči. Edino tolažbo mu je postal »češkoslovaški poslanik v Moskvi« v obliki brzobjavke, v kateri mu čestita ter izraža »upanje, da bo kmalu lahko odpotoval v poljsko prestolnico«. To je zares klaverna deklamacija, ako se upošteva odklanjujoče in celo zlobne izjave sovjetskega tiska, ki označuje londonske Poljake kot »reakcionarje in uzurpatorje«.

„Strašno in neusmiljeno“

Iz Milana poročajo: Tukajšnji list »Repubblica Fascista« objavlja besedilo pisma, ki ga je napisal znani italijanski kulturni filozof Benedetto Croce ministrskemu predsedniku Bonomiju, utemeljujoč svoj izstop iz Bonomijeve vlade. Besedilo je sporočil dopisnik ameriške agencije United Press v Zedinjene države, toda prišlo je v roke uredništvu citiranega Italijanskega lista.

Pismo izraža grenko razočaranje pisca glede usode, ki jo je doživela okupirana Italija po Anglo-Amerikancih. Veliko je njegovo razočaranje nad ministri Bonomijeve vlade, ki se samo prepirajo v zadovoljevanju lastnih interesov. Razočaran je Croce nadalje nad ravnodušnostjo naroda, ki noče nikogar ubogati, najbolj razočaran pa je glede pogojev premirja, ki so ga diktirali Anglo-amerikanci. Croce označuje te pogoje kot strašne in neusmiljene. O teh pogojih piše dobesedno sledeče:

»Vi, ekscelencija Bonomi, veste, da kapitulacijski pogoji ne bodo dovolili nobenemu Italijanu, biti svoboden, svobodno delati ali se sploh svobodnega imenovati. Niti najmanj ne mislim na to, da bi proti komurkoli dvignil svoj protest, to so naši anglo-ameriški prijatelji želeli in je tudi njihovo pravo. Nikakor pa ne morem uvidevati, zakaj bi morala Italija imeti spricho takih pogojev svojo vlado, in če jo že ima, zakaj bi ravno jaz moral biti njen minister.«

Croce je dostavil še sledeče: »Za slučaj, da bi Vas medzavezniška kontrolna komisija prosila za tozadevno izjavo, Vas prosim, ekscelencija, da utemeljite mojo demisijo z mojim slabim zdravjem in z mojo starostjo.«

□ **Evakuacija Londona.** Kakor poroča Exchange Telegraph iz Londona, so sklenili ob koncu preteklega tedna evakuirati še en milijon žensk in otrok iz Londona. Tudi tistim ženam, ki delajo v londonskih obratih, bo dana možnost, zapustiti London.

Jugovzhod pod anglo-

Balkan sovraži vedno bolj ameriškim terorjem

Angleže in Amerikance

Ojačen bombniški teror proti balkanskim deželam ob istočasni uporabi drugih barbarskih bojnih sredstev proti civilnemu prebivalstvu s strani sovražnega letalstva je povzročil, da narašča med narodi evropskega jugovzhoda vedno huje sovražstvo proti Angležem in Amerikancem. Zanimivo je, da so ravno Angleži in Amerikanci uživali nekoč na Balkanu v splošnem velik ugled. Neki romanski list je zadel v črno, ko je karakteriziral preobrat v mišljenju jugovzhodnih narodov, češ da bodo od letalskega terorja prizadeti ljudje na Balkanu le z gnevom mislili na vse, kar je angleškega in ameriškega. Neki drugi romanski list je ugotovil, da bodo ti teroristični napadi postali za vedno žig sramote v svetovni zgodovini. Slične so sodbe o anglo-ameriškem vojskovanju v Srbiji, Hrvatski, Madžarski, Bolgariji, Grčiji in Albaniji. Vse te dežele so že na lastni koži občutile letalsko vojskovanje Angležev in Amerikancev. Težke žrtve, ki so jih doprinesli na materialu in v krvi, so jim pripomogle k pravilni sodbi o Veliki Britaniji in Zedinjenih državah.

To sodbo potrjujejo vedno znova letalski napadi Anglo-Amerikancev. Tako poročajo srbski listi, da so sovražni letalci streljali na osebne vlake v Srbiji z municijo, ki učinkuje z drobci, ki zamorejo ubiti ali raniti več tucatov ljudi. Blizu Skoplja so štiri sovražna letala obstreljevala osebni vlak tako, da je bilo 20 potnikov ubitih, 100 pa ranjenih. Večino žrtev so tvorile žene in otroci. Istega dne so teroristi obstreljevali iz zraka na progi Niš-Skoplje natančno označen lacaretni vlak, na progi Grdelica-Cuprija pa nek osebni vlak. V Bolgariji, Albaniji, Srbiji, Romuniji itd. obstreljujejo Anglo-Amerikanci ljudi na cestah, v vaseh, vozila na cestah, kmete na poljih in celo živino na pašah. Teroristi pa mečejo na jugovzhodu tudi majhne paketiče s fosforjem na žitna polja, da bi jih tako sežgali.

Vredni zavezniki terorističnih letalcev pri takem počenjaju so komunistične tolpe, ki v zadnjem času zlasti v Srbiji uničujejo žitna polja z ognjem, uničujoč pri napadnih na vasi tudi mlatinice. Slične dogodke poročajo tudi iz Hrvatske. Ugotovilo se je nadalje, da so imela posamezna sovražna letala, ki so v Srbiji obstreljevala vlake, kmetstvo ludstvo na poljih itd. na svojih krovih pripadnike komunističnih tolp. Spricho takega načina vojskovanja ni le slučaj, da ugotavljajo romanski, hrvatski in bolgarski tisk, da je take

metode razumeti le spricho skupnega sovraštva sovražnih sil. Bukareštanski list »Porunca Vremii« piše, da je skupno sovraštvo boljševiške Sovjetske Unije in kapitalističnih dežel zapada vedno večje. »Hrvatski Narod« ugotavlja, da hujskajo Angleži in boljševiki jugovzhodne narode k samomorilnem boju ter da hočejo uničiti hrvatski narod. Slična je ugotovitev, ki jo je ponatisnila sofijska »Zora« v zvezi s poskusom atentata na glavnega urednika Krapčeva. Atentati proti vodilnim Bolgarom so le akt okrutnega in neumnega maščevanja. Zmaga v tej vojni ne zavisi niti najmanj od individualnega ali kolektivnega terorja v te jali oni mali državi.

Mikolajczyk v precepu

Te dni je prispel preko Teherana iz Londona predsednik poljskega emigrantskega odbora v Londonu, Mikolajczyk, s svojo delegacijo v Moskvo. Kakor doznava nemški tisk, se je tej delegaciji v Kairi pridružil neki socialdemokrat iz poljske emigracije in še neki drugi neimenovani politik. V Moskvi je imel Mikolajczyk dvourni razgovor s Stalinom v prisotnosti Molotova, nato pa so sedaj pričeli neposredni razgovori s predsednikom takozvanega osvobodilnega odbora Moravskim. S strani poljskega sovjeta, ki je medtem preložil svoj sedež v Lublin, se je udeležil razgovorov tudi podpredsednik Witos, brat znane nekdanjega poljskega politika.

O vsebini razgovorov ni nič znanega. Trajali so spocetka štiri ure in jih bodo baje nadaljevali. Mikolajczyk je bil ponizan na ta način, da se je moral razgovarjati s sovjetskimi zaupniki, ki jih je preje odklanjal. To ponižanje je bilo tem večje, ker v prejšnjih razgovorih med Mikolajczykom in Stalinom niso bila obravnavana politična ali diplomatska vprašanja, temveč se je razgovor nanašal le na vojaške zadeve. Očividno je, da se Stalin noče razgovarjati z londonskimi emigranti glede političnih vprašanj, ki jih smatrajo v Kremlju kot zadevo »poljske vlade«, t. j. sovjetske vlade, ki je bila vpostavljena za upravo poljskega področja. Mikolajczyk je brez vsake pomoči iz-

Gördeler wird gesucht

»Wegen Mittäterschaft am Attentat auf den Führer am 20. Juli 1944 ist seit diesen Tagen flüchtig geworden: Oberbürgermeister a. D. Dr. Karl Gördeler, 31. Juli 1884 in Schneidemühl geboren, zuletzt wohnhaft in Leipzig. Für die Angaben, die zu seiner Ergreifung führen, wird eine Belohnung von einer Million Reichsmark ausgesetzt. Alle Personen, die irgendwelche Angaben machen können, werden gebeten, sich bei der nächsten Polizeibehörde zu melden.«

Scherl-Bilderdienst-Autoflex.

DIE HÖHERE PFLICHT

Die Bewährung des soldatischen Führers im Kampf-
feld der Normandie. — Grenadiere und Offiziere
aus dem gleichen Holze.

Von Kriegsberichterstatter Erich Pecher.

PK. Ein junger Leutnant, Ordonnanzoffizier in einem Regimentsstab, sah auf einem seiner Gänge, die ihn über das Schlachtfeld der Normandie führten, einen amerikanischen Schwimmkubelwagen stehen. Er setzte sich hinein, um ihn in Gang zu bringen. Dabei flohen ihm aus dem Gebüsch einige Handgranaten vor die Nase.

»Ich konnte mich absetzen«, berichtete er später etwas atemlos auf dem Regimentsgefechtsstand, Zugleich hat er sich aus, acht Mann aus dem Stab nehmen und mit ihnen die Amerikaner ausheben zu dürfen. Der Leutnant ist noch im Laufe des Nachmittags mit 22 Gefangenen und einem kleinen Berg erbeuteter Waffen und Munition zurückgekommen.

Dieses Beispiel ist nicht mehr als das. Es zeigt aber deutlich, wie es in diesem Krieg vielleicht stärker als je auf eines ankommt: den Führer. An ihm, ob Kompaniechef, Regimentskommandeur oder Kommandierender General, hängen die Blicke aller Soldaten. Wenn der Bombenhagel oder das Trommelfeuer der feindlichen Artillerie die Erde in tausend Wunden aufreißt, dann liegt die Ruhe, die der militärische Führer behält, wie ein Mantel über den Grenadiere.

Wenn in seinem Gesicht kein Muskel zuckt, wenn er noch lachen kann, dann wissen die anderen: es ist nur halb so schlimm. Und dann zerbricht an ihrer Standhaftigkeit der brüllende Aufwand der Materie.

Der Leutnant verlor sein Lachen nicht. Er hatte mit 40 Grenadiere stärkste Angriffe der Amerikaner abzuwehren, aber er empfing jeden Melder mit einem Scherzwort, gab ihm einen gelassenen Begleitspruch mit auf den Weg, und wenn er an der Spitze seiner Grenadiere vorging, war in seinem Gesicht noch der Rest eines Lächelns zu spüren.

In seiner Umgebung waren die Grenadiere wie unter zehn Meter Beton geborgen. Nun war dieser Leutnant weder leichtfertig, noch übersah er die Lage nicht. Er wußte viel stärker noch als seine Grenadiere um die entscheidende Last dieser Stunden. Aber er ließ sich nicht unterkriegen, weil er für 40 Grenadiere aufrechtstehen mußte.

Selten noch sind in so kurzer Zeit durch OKW-Bericht und Meldungen so viele Namen deutscher Offiziere bekanntgeworden, wie in den Kämpfen um die Halbinsel Cherbourg. Und das war kein Zufall. Denn gerade in dieser Entscheidung, in den Tagen, da eine Unzahl feindlicher Kräfte unsere Divisionen, die nun bald fünf Jahre im Kampf stehen, zu überrennen drohten, als nur mehr ein starkes Herz gegen diesen Ansturm werfen konnte da sind die, die führen durften, vor allen auf den Plan getreten.

Das sind Führer von Stützpunkten und Regimentskommandeure gewesen, die in ihren Bunkern bis zur letzten Patrone kämpften, das sind Generale, die ihre Aufgabe Vorbild zu sein, mit dem Heldentod beglichen. Hier wird einer der Schnittpunkte unserer Waffentaten sichtbar. Die Leistungen der Grenadiere sind immer wieder festgestellt worden, gehören zum A und O unseres Denkens über den Krieg. Diese Leistung komprimiert sich in der Gestalt des Führenden. Jeder seiner Grenadiere ist in ihm beschlossen. Er selber steht aber wieder in dem Nervenstang derer, die nicht nur handeln, sondern auch wissen. Und es ist eine unserer Stärken in dieser Hölle des Materialkrieges, daß uns im reichen Maße die tapferen, klaren und entschlußkräftigen soldatischen Führer zur Verfügung stehen.

Unser Vorzug wird am beste nam Mangel der anderen sichtbar. Viele großgeplante Aktionen der Gegner sind im Sande verlaufen, weil im wesentlichen Augenblick die Führer fehlten, die die Last einer echten Entscheidung auf sich nahmen.

Nun sind unsere Offiziere keineswegs »Einheitsgestalten«. In ihnen offenbart sich die deutsche Fülle an eigenwilligen Persönlichkeiten, die sich wohl einer Aufgabe bedingungslos unterordnen, jeden Plan aber mit den starken Impulsen ihres Herzens erfüllen.

Es darf aber nicht nur von den Truppenoffizieren gesprochen werden. Scheinbar in anderen Breitengraden des Einsatzes, im wesentlichen aber

Trije svetovni nazori — tri vrste družabnega reda

Nemčijo vodi od leta 1933 mož, ki si je poprej po pejamstletnem političnem udejstvovanju pridobil zaupanje nemskega naroda. Postal je vodja države, ker je nemško ljudstvo to želelo in zaželelo si ga je, ker ga je spoznalo in se prepričalo, da je on edina oseba, ki je zmožna radi mrovnega diktata ter slabih in nezmožnih povojnih liberalističnih režimov na tleh ležečo Nemčijo zopet postaviti na noge. Vladavina Adolf Hitler-ja pa ni samo v kratkem času zadovoljila vsa pričakovanja, ki so jih Nemci stavili v njegove zmožnosti, temveč je v najprijetnejše iznenađenje vseh s svojimi uspehi in storitvami kot vodja ljudstva in države s svojo veleumno politiko prekosil samega sebe. Nemčiji načeljuje človek, ki uživa za nerorientirano inozemstvo naravnost nepojmljivo zaupanje svojega naroda. Po državniških uspehih, ki jih je Adolf Hitler za Nemce in Nemčijo — lahko bi se reklo naravnost iz rokava stresel — ter izpolnitev vsega, kar je obljubil, je ta velikan praktičen imejitelj tako univerzalnega pooblastila svojega naroda, kakor da je po naravi obdarjen s človeško nezmotljivostjo in vsegamogočnostjo.

Führer je v pravem smislu besede voditelj ljudstva in države. On sam izdaja oziroma pooblašča osebnosti in forume za izdajanja zakonov in odredb, po katerih se vlada. Führer je povsod. Njegovi ukazi in njegova navodila slonijo na globoko zamišljenih, za nemško ljudstvo in za Nemčijo dobrih in koristnih zasnovah ter se izvajajo vedno in povsod z vso strogostjo in vestnostjo. Organi države in stranke predstavljajo samo majhne delce in člene v velškanskem aparatu, ki ga je izumil, ustvaril in ga odlično dirigira Adolf Hitler.

Nacijonalsocializem ne pozna korumpiranega parlamentarizma. Vodja države je tisti, ki odloča o vsem. Če gre danes za kako veliko in važno akcijo, ne pišejo in ne debatirajo razni poslanci na dolgo in široko, ne da bi prišli do zaključka. Najprej strokovnjaki preštudirajo in izdelajo potrebne predpriprave, nakar odloča Führer ali pa v to svrhu postavljeni organi. Slično je tudi na vseh ostalih področjih javnega življenja, ki je ozko povezano z vsem ostalim udejstvovanjem privatnega značaja. Nacijonalsocializem tudi ne pozna »korist«, do katerih bi se prišlo potom zvez. V Nemčiji so merodajne zmožnosti in sposobnosti za dosego položajev in vodilnih mest. Tudi premoženjske razmere pri tem ne igrajo vloge, merodajno so samo storitve in uspehi. Nekdanje nepravilnosti, krivice in omejenosti je nacijonalsocializem izključil, na izpraznjena mesta pa uvedel ravno nasprotno značilnost. Vse, kar je nekdanj narodu škodovalo, je odpravljeno.

Nacijonalsocializem je torej svetovni nazor — socializem v praksi, ki je zajel in uredil vse probleme naroda in države. Težko bi se našlo v Nemčiji zadevo ki je ostala takšna, kakor je bila pred nastopom nacijonalsocializma. Vsako, tudi najmanjšo zadevo se je obnovilo, izboljšalo in popravi. Današnja obnovljena nacijonalsocialistična Nemčija predstavlja novi svet, novi red, novo delo ter vesplošno novo in izboljšano človeško življenje.

O starem takozvanem demokratskem svetu, kakor na primer v Angliji in Zedinjenih državah Severne Amerike, kjer še gospodarijo židovsko-plutokratski mogočniki, se pa lahko reče, da ima in vzdržuje vse ureditve, ki so jih v Nemčiji v korist naroda likvidirali. Demokracija in parlamentarizem in privatni velekapital, ki je večinoma v rokah židov, se izžvljajo na račun ljudstva.

trtodez den Frontsoldaten verbunden, erfüllen heute die in einem Stab planenden Offiziere ihre Pflicht.

In diesen Tagen ist der Raum der Schlacht viel tiefer geworden. Die Bombenwürfe und die Jagdbomber nahmen der HKL das Gesicht der Linie, machen sie zur breiten Fläche. In gut getarnten Zelten, in Befehlswagen zwischen Büschen und Hecken arbeiten die Offiziere. Immer wieder, so oft es ihre Arbeit erlaubt, kommen sie in die HKL.

Ihr Plan und ihr Entschluß wird von dem Gesetz des Krieges verlangt. Diesem Gesetz dienen sie in jeder Stunde. Von ihnen fordert der Krieg mehr, als tapfer den Tod zu bestehen. Sie müssen starken Herzens Tod und Leben auf die Waag-

ki je pri tem čisto nedolžno. Kmetijstvo, obrt, trgovina, industrija, bankarstvo itd. ne delajo toliko radi svojega ljudstva in njegovih potreb, kakor za svoj dobiček. Dobički pa gredo večinoma v žepo maloštevilnih kapitalistov. Če industrijec v Angliji ali Ameriki v takozvanem svobodnem gospodarstvu vidi, da mu obrat ne prinaša zadostnih dobičkov, ga kratkoma ustavi, delavce in nameščence pa odpusti. Kako in kaj bo z delavci, ga ne briga. Kot milijonar bo že živel. V takih primerih pa se tudi država mnoge ne briga za delavstvo. Zakaj neki? Saj so tovarnarji in njihovih somišljeniki in zaupniki vladarji v deželi.

Ni čuda torej, da imajo kljub vojni in z njo povezani gospodarski konjunkturi v oboroževalni industriji v anglosaških državah posebno v Ameriki še vedno brezposelne, ki se preživljajo kakor vedo in znajo. Koliko neresenih gospodarskih in socialnih problemov je povezanih samo z brezposelnostjo, ni treba naštevati.

Demokracije so preživet državni in družbeni sistem, ki pozna le glavarje, za katere garajo milijoni delovnih rok. Ta gospoda pa tudi hoče in vodi vojne, ker jim produkcija vojnega materiala prinaša ogromne dobičke. Da plača vse te račune ljudstvo, ki krvavi za plutokratske voditelje, to židovstvo prav malo skrbi.

Neštokrat popisan in naslikan boljševezemj kakor ga imajo v Sovjetiji, je pa nekaj, česar človek še divjim zverinam ne bi želel. Pri boljševekih je človek po zaslugi rdečih židovskih krvolokov padel na nižino, ki jo lahko opišejo samo tisti, ki so jo videli na lastne oči. Samo da je živela in vladala peščica rdečih, večinoma židovskih trinogov na položajih komisarjev, se je zaslužilo 180 milijonov ljudi vseh mogočih ras ter jih vrlo v delo, ki bi naj omogočilo uresničiti zavojevanje Evrope in ostalega sveta, kamor bi prenesli svojo grozno vladavino. Milijone ljudi so pomorili, ker so smatrali to v interesu boljševiskega reda.

Režim v židovsko-plutokratski državni ureditvi je goljufiga in izkorščanje človeštva. To, kar pa počenjajo boljševeki v Sovjetiji in kar bi radi prenesli tudi v Evropo je pa velehudodelstvo. Iz povedanega si ne bo težko napraviti slike o razlikah razmer v naši nacijonalsocialistični Nemčiji ter v plutokratskih in boljševiskih državah. Gre za tri različne svetovne nazore, za tri različno urejene načine človeškega življenja. Kateri od teh treh družabnih redov je najboljši, ni treba uganiti. Odgovor je na dlani.

S preprečevanjem ne- zgod služimo vojni sili

Naša obrambna sila ni zapopadena samo v odlični izvežbanosti in opremi nemškega vojaka, temveč predvsem v neprekosljivi pripravljenosti vpostave. To nam nalaga v domovini obveznost, da preprečimo sleherno nezgodo, da bi tako ohranili polnoštevilnost zaposlenih delovnih sil. To velja zlasti tudi za podeželsko ljudstvo, ki mora skrbeti za prehrano fronte

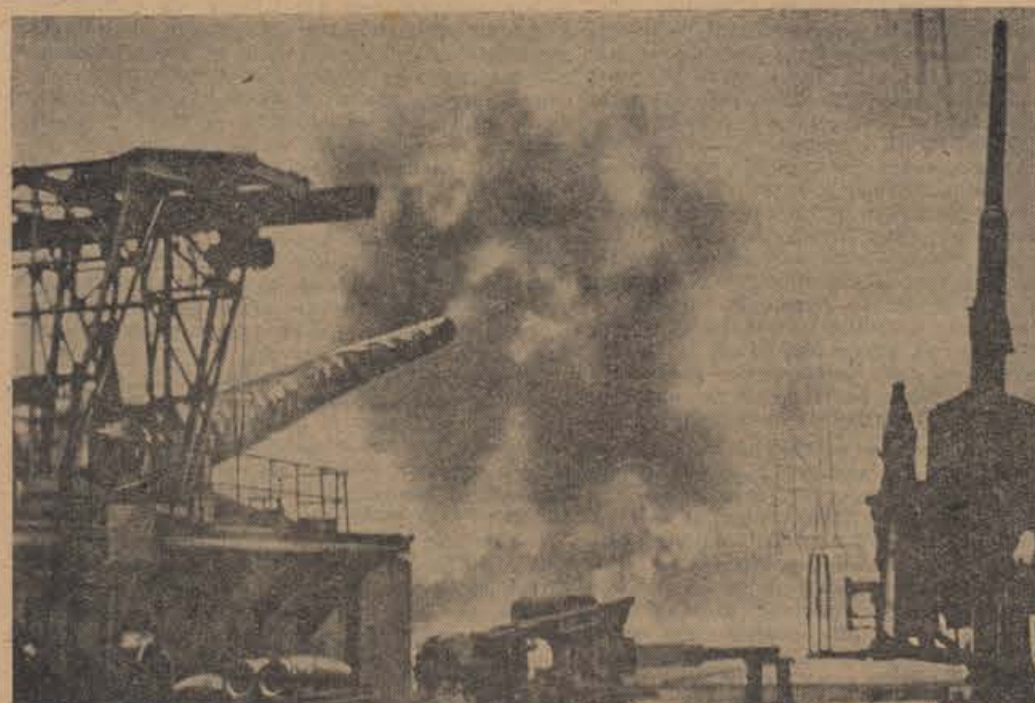

schalen legen können und für den Sieg tun, was für den Sieg getan werden kann.

Viele dieser Offiziere haben jetzt in den Wochen der Entscheidung ihre roten »Biesen« abgelegt. Das scheint wie ein Symbol dafür zu sein, wie alles Äußere klein wird, wenn die Fronten brennen, wie alle diese Offiziere in Kameradschaft untereinander für das Reich bestehen.

Was in diesen Sommertagen auf den Schlachtfeldern der Normandie ertragen und wie zäh und tapfer von jedem Soldaten gehandelt wird, kann noch keine endgültige Aussage finden. Leben und Tod hocken auf einer Spannweite nebeneinander, und zwischen ihnen steht nur das Wort: Pflicht. Daß dieses Wort mehr ist als die Hölle von beständigem Eisen, das ist mit das Werk dieser Führenden im grauen Rock.

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

Fernkampfgeschütze werden erprobt

Das Abnahmeschießen und die Erprobung neuer Geschützrohre sind eine Wissenschaft für sich, die auf unseren Schießplätzen für alle Beteiligten eine gewaltige Menge von Arbeit mit sich bringt. — Schwere Geschütze beim Probeschießen

PK-Kriegsberichtler Laqemann (Sch)

Große Kartenbesprechung in einer Waldstallung im Beisein des Oberbefehlshabers einer Panzerarmee

Presse-Hoffmann (Sch) Autoflex

Eine Terroristenbande wird ausgehoben

In einigen Teilen Frankreichs versuchen kommunistische Terrorgruppen immer wieder, die deutschen Sicherungsmaßnahmen zu stören. Durch schlauartig durchgeführte Aktionen wird aber den Terroristen das Handwerk gelegt, und fast täglich berichtet der Wehrmachtbericht von den Erfolgen des Kampfes gegen die Saboteure.

sches Patenheim in Norwegen von einer Steirerin geleitet wird.

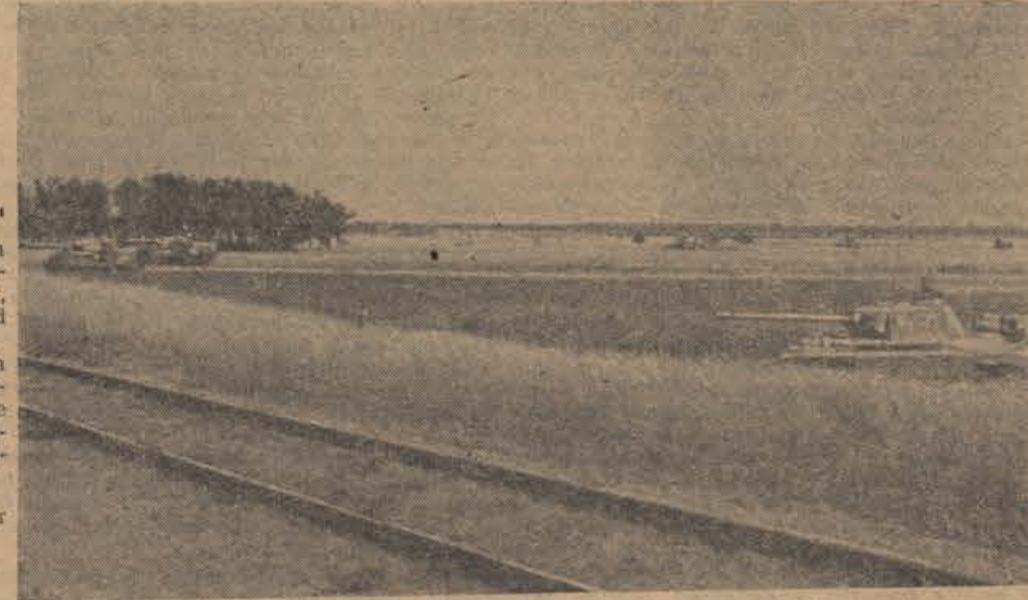
Ein Besucher des Soldatenheims schrieb in das Gästebuch die Zeilen: »Die Seele des Heims sind die Schwestern, sie geben uns Heimat, sie geben das Geströh. Darin ist vielleicht unbewußt ausgedrückt, was eigentlich gesagt werden sollte, daß eben die Heimleiterin es verstanden hat, dieses Haus zu einem wirklichen Stück Heimat zu machen. »Es ist urgemütlich wie zu Hause«, kritzelte ein Panzergrenadier ins Gästebuch. Ein Generalmajor zeichnete sich mit Dankesworten für besonders gastliche und heimatnahe Aufnahme ein. Die Heimatverbundenheit, die man in diesem Heim erlebt, findet noch in vielen anderen Sätzen und Reimen des Gästebuches sinnvollen Ausdruck. Wenn man dann noch in den Briefen liest, die Soldaten an die Heimleiterin schreiben, weiß man, was ein solches Heim im Leben unserer Soldaten zu bedeuten hat.

Da schreibt ein »Lauserherz« aus Albanien an »Mel liabs Schwesterl Anny« und nennt sie eine zweite, gute, treusorgende Mutter. »Liabs Dirndl, i bitt Di gar schön, mach Dir no amol die Plag und schreib no amol ausführli«, lesen wir in dem Briefe, und weiter: »Wir waren ja oft Lauser, aber sonst wußten wir Ihre Güte immer zu schätzen, so schön haben wir ein Soldatenheim nicht wiedergefunden, und dazwischen immer Sie mit Ihrem munteren, gütigen Wesen Und der »Buam« Walter fragt in einem Feldpostbrief aus dem Osten, was wohl das »Mutterl« mache, sie sei wohl schon woanders und habe ihre Buam gar schon vergessen. Was aber eine Kameradin der Heimleiterin schrieb, ist nicht nur an diese selbst gerichtet, sondern darüber hinaus ein wundervolles Bekenntnis zum Idealismus und zu den Aufgaben unserer DRK-Schwester. Es heißt in dem Brief: »Ich weiß, daß Du mit Deiner großen Liebe zu all Deinen »Buam«, wenn Du nicht mehr zu Ihnen hättest zurückkehren können, ganz unglücklich gewesen wärest, denn es ist ja doch das Schönste für uns Frauen, so vielen jungen Menschen, die sich nach einem Daheim und nach einer mütterlichen Umsorgung sehnen durch den oft sehr schweren Einsatz ein Stückchen Heimat

Die Abwehrschlacht im Osten

»Panther« gehen gegen eine wichtige Bahnlinie vor, die vorübergehend verlorengegangen. Nach erbittertem Feuergefecht nehmen sie die Linie in Besitz und sichern sie nach allen Seiten.

PK-Kriegsberichtler Schrammer (Sch)

Männer eines Sperrwaffenkommandos haben bisher den Kampf mit 2600 treibenden oder angetriebenen Minen aufgenommen. Unser Bild zeigt einige entschärfte Minen, deren Material weiter verwandt wird. Die von diesem einen Trupp entschärfte rund 2300 Minen lieferten annähernd 500 t Eisen, fast 400 t Pulver, etwa 15 t Messing, außerdem u. a. bedeutende Mengen an Blei, Weißmetall, Gummi und Kabeln.

und viel Mütterlichkeit zu geben. Du, meine DRK-Kameradin, auf die ich ja immer so stolz bin, denkst ja ebenso wie ich. Unser Inneres schreibt es uns vor, was wir für unsere Heimat jetzt tun. Hoffentlich hast Du Dich jetzt wieder gut eingelebt und bist wieder die von allen Deinen Buam so sehr verehrte Mutti. Jeder Brief, den ich von Soldaten bekomme, gibt mir Zeugnis davon, daß Du ihnen allen sehr lieb bist.

Doch die schönsten und liebsten Worte, die einer ihrer »Buam«, wie Schwester Anny schlichtweg und herzlich ihre Soldaten nennt, ihr als Frau und Mutter schreiben konnte, sind die ihres im Osten gefallenen einzigen Sohnes. »Sollte es tatsächlich das Schicksal fügen«, steht in einem seiner Briefe zu lesen, »daß ich nicht wiederkomme, so bitte ich Dich, es als ein selbstverständliches, freiwilliges Sterben für die Zukunft unseres Volkes und die Freiheit Großdeutschlands, unseres innigst geliebten Vaterlandes, anzusehen. Dann bitte ich Dich, meine Liebste, nicht um mich zu weinen, sondern in stolzer Trauer meiner zu gedenken. Das Schönste für mich wäre es, wenn Du Dich dann noch mehr als bisher in den Dienst des Deutschen Roten Kreuzes stellen würdest.« Auch in einem anderen, von Todesahnungen erfüllten Brief gedenkt der Sohn der Aufgabe seiner Mutter als DRK-Schwester; »Du wirst ja Arbeit genug haben, denn Du bist ja immer darauf bedacht, für Deine »Buben« das Beste herzuschaffen. Ach, wenn wir hier vorne bei uns doch auch so eine treusorgende »Schwester Anny« hätten!«

Dies schrieb ein Sohn an seine Mutter, in der er außer der Mutter die DRK-Schwester sah und verehrte. Sie erfüllt heute, nachdem sie sich schon vor Jahren im vorgerückten Alter freiwillig in den Dienst des Deutschen Roten Kreuzes stellte, eigentlich erst recht den letzten Wunsch ihres Sohnes. Ihr Mutterlos entbehrt neben der Tragik doch auch nicht der Tapferkeit und Größe, denn im stolzen Gedenken an ihren Sohn hat sie sich ganz den Aufgaben als DRK-Schwester hingegen und verschenkt ihre mütterliche Liebe und Sorge an ihre Soldaten, ihre Buam, die in ihr

Heim kommen und sich hier wohlfühlen wie zu Hause bei Müttern.

Für jeden ihrer Buben hat sie ein freundliches, aufmunterndes, erheiterndes Wort. In ihrem urwüchsigem steirischen Dialekt den wohl keine Steirerin besser und origineller zu sprechen vermöchte als sie, erfüllt sie mit ihrem launigen, humorigen Geplauder die behaglichen Stuben des Heims und bringt von einem Tisch zum andern immer eine frohgestimmte Unterhaltung in Fluß. Sie sieht es nicht gern, wenn die Soldaten dasitzen, als wäre ihnen die Petersilie verhängt. »Jesses, guten Abend, ihr Drei, so still sitzt ihr da, muß mich wohl wieder a bissel um euch kümmern«, rüttelt sie drei junge Landsor auf, die am Tisch sitzen wie Götzen auf dem Heiligenschrein. Ein Unteroffizier, der grad die Skatkarten mischt, hat sich am Sonntag für eine Wette um 200 Kronen über den borstigen Schädel und sagt: »Da schau her, hat der Bub sich die Hoar kurzscheren lassen, und so kommt er nun zur Schwester wie a Igel. Daß di net schamst, Bub!«

So geht es immer, wenn die Buam da sind und das Haus voll ist, wenn es nach Bratkartoffeln riecht und es eine Flasche Bier gibt. So war es

auch eines Abends, als wir im »Haus Hartberg« verweilten. Und dann setzte sich Schwester Anny zu uns, und in der Unterhaltung kam das Gespräch auch unvermittelt auf ihren einzigen Buam, der im Osten fiel. Da war sie ganz die trauernde Mutter, die ihr Liebstes hingegeben hat. Mit tränenden Augen erzählte sie uns von ihm und seinen letzten Briefen. Aber nein, sie sollte ja nicht um ihn weinen, hatte der Bub geschrieben. Die Pflicht rief, Schwester Anny ging wieder von Tisch zu Tisch und sprach mit ihren Soldaten, fragte nach diesem und jenem und war wieder ganz die Schwester und Heimleiterin, die mit einem verborgenen Weh im Herzen trotz allem mit ihren Soldaten fröhlich sein und um sie besorgt sein will, wie eine Mutter, die dadurch wohl am ehesten den Schmerz um den Verlust des Sohnes verwindet.

So steht »Haus Hartberg« im fernen norwegischen Gebirgsland, wie ein Stück Steiermark, wie ein Fleckchen Heimat in der Fremde, und zu ihm gehört wie der Herzschlag zum Leben die Schwester Anny, die in diesem Kriege ihren einzigen Buben verlor, um dafür die Herzen von Tausenden Soldaten, ihren Buam, zu gewinnen.

Kriegsberichtler Ludwig Thoms

EIN STÜCK STEIRISCHER HEIMAT IM HOHEN NORDEN

Das Soldatenheim »Haus Hartberg« in Norwegen

PK. Wenn man von der Küste Mittelnorwegens kommt, mit der Fähre durch den Fjord und weiter mit dem Routebil über eine herrliche Gebirgsstraße, die sich über dem Fjordufer an einer kilometerlangen Felsenwand entlang schlängelt, gefahren ist, gelangt man am Ende einer kleinen, keblischen Fjordbucht in einen Ort, der wie ein spielerischer Gedanke der Natur und der Menschen weitverstreut zwischen den Bergen liegt. Wandert man dann die Hauptverkehrsstraße der Routebils hinauf auf dem anderen Ausgang des Ortes zu, kommt man unterhalb eines hohen, bewaldeten Gebirgsmassivs an einem schmucken Holzbau im Stile eines Landhauses vorbei, mit einem wunderschönen Vorgarten, Treppenaufgängen, vielen Fenstern, einem Stockwerk und vorspringendem Giebel. »Haus Hartberg« steht auf einem bunten Wappenschild über der Eingangstür zu lesen.

Wir treten ein und befinden uns im Soldatenheim dieses Ortes, in dem Schwester Anny mit ihren Kameradinnen, Schwester Kläre und Schwester Inge, schaltet und waltet. Ein Soldatenheim wie viele andere, möchte man meinen, aber man

wird bald entdecken und erfahren, daß es mit diesem Heim doch eine besondere Bewandnis hat. Schon der Name »Haus Hartberg« deutet darauf hin. Die Stadt Hartberg in der Steiermark hat die Patenschaft dieses Soldatenheims übernommen, das sie mit allen nötigen Gebrauchs- und Einrichtungsgegenständen ausstattete und regelmäßig mit ihren dankenswerten Zuwendungen beliefert.

Es wäre also damit die Tatsache zu verzeichnen, daß ein Stückchen Steiermark nach Norwegen verpflanzt wurde, und zwar nicht nur, weil dieses Soldatenheim den Namen seiner Patin trägt und sich ihrer wohlwollenden Unterstützung erfreuen darf, sondern weil, wie wir feststellen können, diesem Soldatenheim auch ein heimatverbundenes Leben innewohnt. Ist es nach dem faustischen Satz »Der Geist, der sich den Körper baut, so ist es hier die Heimleiterin, die DRK-Schwester Anny, die diesem Heim die Seele gab, denn auch Schwester Anny ist eine Steirerin aus der Gegend von Hartberg. Man darf es gewiß eine glückliche Fügung nennen, daß ein steiri-

UMNI KMETOVALEC

Skrbimo za dovolj semenske detelje

Cetudi je detelj mnogo vrst in zvrsti, vendar pomeni v naši ljudski govoric beseda »detelja«: stočasno že tudi našo navadno »črno deteljo«, ki pa ji Nemci pravijo »rdeča detelja« (Rotklee). V govoric naših kmetov pa pomenja »rdeča detelja« navadno »laško deteljo« ali »inkarnatko« (Inkarnatklee).

Kako je mogoče, da nazivajo eno in isto deteljo v enem jeziku »rdečo«, v drugem pa »črno«. To navidezno protislovje pa je prav lahko pojasniti: Navadna detelja ima rdeče cvetove, — ko pa odcveti, dobijo semenske glavice črno barvo, tako da v resnici izgleda njiva zrele semenske detelje več ali manj črnkasta.

Da so naši kmetje navadni detelji dali ime po barvi zrele semenske detelje, dokazuje, da je bilo v naših krajih že od pradavnih časov v navadi pridelovanje detelje za seme.

V zadnjih desetletjih pa na žalost ni bilo skoraj nikjer po naših krajih več videti »črne« semenske detelje. Vsak kmečki gospodar je raje pokosil deteljo, dokler je bila še »rdeča«, deteljno seme pa je spomladi kupil v trgovini za par krajcarjev, kar se mu je vsekakor bolj splačalo, kot pa delo s pravljanjem semenske detelje, z mlačvijo in čiščenjem, in še z izgubo krme na tem prostoru.

Z izbruhom sedanje vojne pa so se razmere, kar se tiče preskrbe s semensko deteljo, spet temeljito preobrnilo. Na mah je zmanjkalo semena navadne detelje iz semenskih trgovin in čez noč je dobilo deteljno seme visoko ceno. Pridelovanje semena navadne detelje se v teh časih spet splača — a ne samo to: kmetovalec je k temu celo prisiljen, ker mu za nabavo potrebnega deteljnega semena ne preostaja nobena druga pot.

V naslednjih vrsticah bomo skušali opozoriti naše kmetovalce na nekatere stvari, ki naj bi jim vsak pridelovalec deteljnega semena, tudi oni, ki prideluje seme le za domačo uporabo, vedel in jih upošteval.

1. Kdo naj prideluje seme navadne detelje?

Pravzaprav slišimo in čitamo vedno in povsod, naj bi v sedanjih časih prideloval semensko deteljo vsak kmetovalec. Vendar tega ne smemo dobesedno razumeti. Ni namreč vsak deteljni posevek sposoben za pridelovanje detelje. Še celo ne, če nameravamo deteljno seme posejati kar v košuljicah, neočiščeno.

Kakšni deteljni posevki so za pridelovanje semena sposobni in kakšni ne?

Predvsem je pravilo, da pridelujemo deteljno seme samo od detelje druge košnje. To ima svoj vzrok. Detelja ima za seme kako vrednost samo v primeru, če je seme v cvetnih glavicah oplojeno. Kot pa vemo, lahko oplojajo deteljne cvetove samo čmrliji, ne pa čebele in podobne žuželke. Samo čmrliji namreč imajo tako dolge rilčke, da dosežejo z njimi v notranjost deteljnega cveta. Zato je pričakovati dobrega pridelka deteljnega semena le v letih, kadar je dovolj čmrljev. In ker je navadno v mesecu juliju, ko druga košnja detelje cveti, več čmrljev, kot pa v maju, ko cveti prva košnja, je razumljivo, da ima navadno druga košnja detelje več oplojenega semena kot pa prva.

Nadalje moramo vedeti, da lahko z uspehom pridelujemo deteljo za seme samo tam, kjer so tudi za življenje čmrljev dani ugodni življenjski pogoji. To pa ni vsepovsod. Mnogo je namreč okolišev, posebno v visokih in senčnih legah, v zasenčenih hladnih dolinah itd., kjer navadna detelja sicer bujno raste, toda ne daje nobenega semena. Če iz tega vzroka torej ne smemo zahtevati, da naj bi prideloval deteljo za seme vsak kmetovalec za domačo porabo, marveč mora vsakdo, ki so mu za pridelovanje deteljnega semena dani ugodni pogoji, pridelati semenske detelje tudi vsaj nekaj več — za one, ki si ga sami ne morejo pridelati.

Za pridelovanje deteljnega semena pa ni mero-dajno ne samo podnebje, marveč tudi zemlja. V prerodoviti zemlji, kjer detelja hitro zraste in kmalu poleže ter začne gniti, ako je ne pokosimo pravočasno, v taki detelji s pridelovanjem deteljnega semena ne bomo imeli uspeha. Naroba pa daje detelja največ in najlepšega semena v bolj revnih zemljah, kjer ni niti pregosta, niti previsoka, tako da ne poleže, pač pa nastavi mnogo cvetja. Iz povedanega tudi sledi, da deteljnem

posevkom, ki jih nameravamo uporabiti za pridelovanje semenske detelje, ne smemo preveč gnojiti, ali narobe povedano: deteljni posevki, katerim smo močno gnojili, za pridelovanje semenske detelje navadno ne pridejo v poštev. Edino Thomasova žilindra bi utegnila koristiti, ako zemlja sicer sama po sebi ni močna in rodovitna, a v močni rodoviti zemlji tudi Thomasova žilindra le rast pospešuje, ker je kalija navadno v zemlji že dovolj, a dušik si pridobiva detelja sama iz zraka.

In končno se nam stavlja za pridelovanje detelje za seme še en važen predpogoj: Deteljo moremo in smemo pridelovati za seme samo na njivah, ki niso okužene s predenico, niti zaplevljene z osatom, niti z divjim korenjem. To so namreč trije največji deteljni sovražniki.

Če je deteljišče okuženo s predenico, bi z okuženim deteljnim semenom zanesli tudi njeno seme na drugo njivo, ako bi sejali neočiščeno seme, kar se v naših krajih največkrat dogaja. Istočasno pa bi predenica, ki bi jo pustili razrasti se in dozoreti, natrosila na sedanjem deteljišču toliko semena, da bi ga še čez par let, ki bi mi na dotično zemljišče deteljo ponovno vsejali, dovolj in praveč vzkalilo.

Pri osatu sicer lahko osatna stebila izločimo iz detelje, vendar ima osat takrat, ko dozorelo deteljo požanjemo, dovolj časa, da njegovo seme dozori in ga veter raznosi daleč naokoli in okuži z osatom vsa sosednja zemljišča. Zato si dobro zapomnimo, da deteljišča, ki so zaplevljena z osatom, niso primerna za pridelovanje deteljnega semena! Prav tako tudi divji koren, ki ga že od daleč opazimo po njegovih belocvetočih kobulah, napravlja deteljišče nesposobno za pridelovanje semena. Kvečjemu si lahko pomagamo tako, da gremo s koso čez deteljišče, na katerem nameravamo pridelovati deteljno seme in porežemo divjemu korenu cvetne kobule.

Tudi s slakom in drugimi plevli močno zaplevljena deteljišča niso primerna za pridelovanje deteljnega semena.

Prideluje naj torej deteljno seme samo kmetovalec, ki razpolaga z deteljiščem v ugodnih podnebnih razmerah, in na neprerodoviti tleh, ki so čista vsega plevla. Kdor pa tako deteljišče poseduje, naj nikar ne kosi druge košnje, marveč naj celo deteljišče pusti za seme. S tem bo storil veliko uslugo mnogim drugim kmetovalcem, ki ne morejo deteljnega semena pridelovati sami — storil pa bo dobro tudi samemu sebi, kajti deteljno seme ima danes tako ugodno ceno, da bo zanj dobil mnogo več, kot bi bila vredna nakošena krma.

2. Kako je ravnati pri pridelovanju deteljnega semena?

Predvsem naj bi vsak kmetovalec zdajle, ko pričena druga deteljna košnja cvesti, prehodil in pregledal ob lepem sončnem vremu vsa svoja deteljišča. Ugotovi naj pri tem, da-li je detelja prosta predenice, da-li ni zaplevljena z osatom, divjim korenem, slakom in drugimi plevli, pa tudi na to naj pazi, da-li rast ni prebujna za pridobivanje semena. Pri tej priliki bo videl in slišal tudi, da-li je čmrlejev nad deteljnimi cvetjem mnogo ali le malo.

GOSPODARSKE VESTI

× Nemška žetev 1944 vsehkozi zadovoljliva. Nemško kmetijstvo spravlja sedaj peto vojno žetev, ki je po dosedanjih ugotovitvah vsehkozi zadovoljliva. Zlasti odgovarja pričakovanju pridelka krušnega žita in zimskih oljarij. Pridelki okopavin so še odvisni daljnosežno od bodočega vremena. Z malimi izjemami pa je stanje okopavin zdravo in v dobrem razvoju. Na podlagi zadovoljivih iz-gledov žetve pa se ne sme zviševati pričakovanje glede prehrane same. Rastoča trdota vojne po-stavlja prehranjevalnemu gospodarstvu zvišane zahteve. Tu gre predvsem za zvišane zahteve voj-ne sile. Tudi na zaloge se je treba ozirati. Tvoriti je treba namreč vedno znova sigurne in izdatne rezerve.

× Turčija pričakuje rekordno letno oliv. Turčija pričakuje rekordno letno oliv. Pridelala bo

Če kmetovalec na ta način ugotovi, da bi bilo deteljišče za pridelovanje deteljnega semena sposobno, naj nemudoma javi pristojnemu kmetijskemu svetovalcu (Wirtschaftsberater) pri Ernährungsamt A. da ima namen pridelovati deteljno seme ter naj navede tudi približno površino deteljišča. To naj stori predvsem v slučaju, ako namerava pridelati deteljnega semena več, kot ga potrebuje doma. Vsa nadaljna navodila bo dobil nato od pristojnega kmetijskega svetovalca, ki bo morda celo prišel tudi sam deteljišče pregledati.

Deteljo za seme pokosimo, ali — še bolje — požanjemo na roke šele, ko postane seme v semenskih glavicah trdo, kar ugotovimo s tem, da zmanemo semensko glavico med dlanmi. Semensko deteljo moramo spravljati ob prav suhem vremenu, vendar ne ob opoldanski vročini, marveč raje na večer, ker se takrat manj mane.

Z mlačvijo detelje počakamo navadno do pozne jeseni, da semenske glavice tudi mraz nekoliko stare, ker se potem deteljno seme raje lušči iz glavic.

Če nameravamo sejati deteljno seme neočiščeno, v košuljicah, moramo samo skrbeti, da se nam seme do časa setve ne pokvari (zakopi). Deteljno seme mora biti torej vedno shranjeno na dovolj suhem kraju, kjer je tudi pred zračno vlago (meglo itd.) zavarovano, in pa kup ne sme biti previsok

Setev neočiščene detelje ima svoje prednosti: Predvsem se lahko zanesemo, da ne bomo okužili njiv s predenico in drugimi plevli, ako se samo lastno seme, za katerega vemo, da ni okuženo. Pa tudi proti mrazu neoluščeno seme ni občutljivo in ga lahko sejemo že zgodaj spomladi — celo povrh pomladanskega snega.

Kdor pa ne more jamčiti, da bi bilo njegovo seme zanesljivo prosto predenice in drugega plevla, naj da seme raje v čiščenje. Točen naslov čistilne postaje lahko vsak čas dobi pri pristojnem kmetijskem svetovalcu (Wirtschaftsberaterju) pri Ernährungsamt A. Prav na isti naslov naj tudi javi, ako ima deteljno seme na prodaj.

3. Oskrba mladih deteljišč.

Če hočemo v prihodnjem letu pridelati semensko deteljo, moramo že letos skrbeti za mlada deteljišča, ki jih hočemo prihodnje leto uporabiti v ta namen.

Predvsem moramo strnišče takoj pokositi! Na nepokošenem strnišču, kjer imamo deteljo pod-sejano, stoji namreč vsaj tu in tam kak cvetoči osat — dovolj, da nam s svojim semenom zaplev-veli vse deteljišče. To je treba onemogočiti s tem, da strnišče takoj po žetvi tik tak pokosimo. S tem odstranimo tudi ves plevel in žitno bilje, ki duši mlado deteljo in jo ovira pri razvoju. Razen tega se detelja, ki je bila pravočasno obkošena, lahko do jeseni še lepo zraste in zagosti.

Do jeseni bomo mlado deteljišče lahko še enkrat ali dvakrat kosili za zeleno krmo. Pač pa ne smemo kositi prepozno, ko nastopajo že ostri mrazovi, ker detelja rada pozebe, ako pride v zimo s premalo zelene odeje nad koreninami. Po 15. oktobru navadno detelje, kjer nameravamo prihodnje leto pridelovati seme, ne kosimo več.

Kot že omenjeno, deteljišč, na katerih želimo prihodnje leto pridelovati seme, ne bomo jeseni in pozimi gnojili z umetnimi gnojili, kvečjemu s Thomasovo žilindro, če je zemlja pušča in nerodovita. Pač na ugodno vpliva zimsko gnojenje z apnom posebno še v težkih, močnih, rodovitnih zemljah.

v primeru z lanskim letom, ko je znašal pridelok 22.000 ton, še enkrat večjo količino

× Švedsko-bolgarski trgovinski odnošaji. Te dni se bo podala bolgarska delegacija v Stockholm, kjer se bodo vršili gospodarski dogovori s švedsko vlado.

× Cena rožnemu olju. Bolgarska vlada je te dni odredila ceno olju, ki ga pridobivajo iz cvetnega lista vrtnic. Kilogram tega dišavnega olja stane 100.000 levov.

× Opij in mak v Bolgariji zaplenjena. Bolgarska vlada je zaplenila vso produkcijo opija in vse zaloge maka, ki so itak namenjene samo izvozu. Do 30. decembra 1944 morajo kmetje prodati vse svoje zaloge eksportnim zadrugam.

× Madžarske kumare za Nemčijo. Te dni je pričel izvoz madžarskih kumar. Iz Nagykörs-a, kjer gojijo največ kumar, gre dnevno pet do šest vagonov kumar v Reich.

Mindestabstände bei der offenen Lagerung von Getreide usw

Die Polizeiverordnung über das Lagern von leicht entzündlichen Ernteezeugnissen im Freien fordert folgende Abstände:

		
Von massiven Gebäuden mit Harddach: 25 m	Von Hochspannungsleitungen: 25 m	Von öffentlichen und privaten Wegen: 25 m
		
Von Gebäuden mit massiven Umfassungswänden und Weichdächern (z. B. Stroh) 50 m	Von Gebäuden mit Harddach, aber nicht feuerhemmenden Wänden: 50 m	Von Bahngleisen, gemessen von der Mitte des nächstgelegenen Gleises: 50 m
		
Von Bahngleisen, die auf einem Damm liegen: die 1/2fache Höhe des Damms 50 m und	Von Lagerplatz zu Lagerplatz: Auf einem Platz nur im Wert bis zu RM 15 000 lagern 100 m	Von Betrieben und Lagerstätten, die explosive Stoffe oder brennbare Flüssigkeiten herstellen mit mehr als 1000 l Lager 300 m

Vzhodna Prusija brani svojo zemljo

Prebivalstvo je totalno vpostavilo svoje sile in se udeležuje kopanja utrd, ki bodo preprečile vdor boljševikov na nemška tla

Iz Königsberg-a poroča DNB dne 7. avgusta: Gau Ostpreußen NSDAP je pod vodstvom in po smernicah svojega Gauleiterja Erich Koch-a podzvel v obmejnem ozemlju obsežne ukrepe, ki jih je te dni pregledal Reichsleiter dr. Ley. »Odhajam s prepričanjem«, je dejal Reichsleiter dr. Ley, »da je Vzhodna Prusija pokazala, kako je to treba storiti.«

Vojaški dogodki so postali za prebivalstvo Vzhodne Prusije signal za resnično totalno vpostavo vseh sil, kakor ji skoraj ni primere v nemški zgodovini. V strastni volji, preprečiti skrunitev nemške zemlje po boljševiškem smrtnem sovranžiku, so stotisoči sledili klicu Gauleiterja Koch-a. Vzeli so v svoje roke kramp in lopato, da bi zgradili obrambo meje.

Vzhodna Prusija je radi svoje več stoletij trajajoče pripravljenosti dežela vojakov. Temu primerno je visoko število v vojsko vpoklicanih mož in mladeničev. Kar je še v petem vojnem letu moških ostalo doma, je odhitelo preko meje h kopanju utrd. Treba je doživeti to pripravljenost vpostave prebivalstva, da bi se spoznalo odločnost, ki jo preveva glede obrambe domovine. Samo tako je možno spoznati vso globino vere, ki jo prinaša Führerju njegova Vzhodna Prusija.

Ko je Gauleiter Vzhodne Prusije pozval možko prebivalstvo k temu edinstvenemu improviziranemu naporu moči, so zagrabili stotisoči za kramp in lopato ter odhiteli k zbirališčem. Prišli so vsi od univerzitetnega profesorja do tovarniškega delavca, od kmeta in dninarja, trgovca in uradnika.

V treh urah je odkorakala celokupna univerza Königsberg z vsemi profesorji sklenjeno k trans-

portu. Vpostave se udeležuje 30.000 članov Hitler-Jugend, ki so vzeli lopate na rame ter odkorakali sklenjeno iz svojih bivališč. Slično sliko so nudile vse druge upravne panoge in poklici Vzhodne Prusije. Na doma izpraznjena mesta so stopile žene. Tako je pokazala žena Vzhodne Prusije, da zamore tudi to dodatno breme vzeti na svoja ramena.

Od 16. julija je vso prebivalstvo Vzhodne Prusije trdno in naporno na delu, da bi s poslednjo požrtvovalnostjo zaščitilo svojo mejo. Ogromno je bilo delo pri premikanju zemlje. Ze v prvih 24 urah je stala prva črta več sto kilometrov dolga pred mejo Vzhodne Prusije. In tako se vrsti delo prebivalstva dan za dnevom, teden za tednom.

Ta storitev skupnosti je tako po obsegu kakor tudi po izvedbi edinstvena. Izvršena je bila pod vidikom: Ne organizirati, temveč improvizirati. Ta storitev se je izkazala kot najvišja preizkušnja za politično vodstvo. Tu ni bilo nikakih sporov glede kompetence in ni bilo sledu o kakem birokratizmu. Pritisnilo se je na gumb in Vzhodni Prusi so omogočili svojemu Gauleiterju izvršitev njegove naloge. To je bil pričetek velike ure Vzhodnih Prusov. To je bil ljudski upor v pravem smislu besede, ljudski upor, kakor ob začetku osvobodilne vojne, ko je vzhodnopruski Yorch dvignil srca v smeri volje do zmage.

Vzhodna Prusija na resne dogodke na fronti ni odgovorilo s strahom in paniko, temveč z odločnim dejanjem, z demonstracijo skupne volje, ki mora biti vsem Nemcem blesteči vzgled. National-socialistično priznanje Vzhodne Prusije k obrambi domovine je fanal nemške odločnosti. Kjerkoli bi

sovražnik iztegnil svojo roko po nemških tleh, bo spoznal, da bo moral vsako ped zemlje izvojevati s potoki krvi, tako dolgo, dokler ne bo prišla ura napada in obračuna nemških armad.

Nov višek živčne vojne?

V zadnjem času se množijo številni poskusi zaveznikov, potisniti politično živčno vojno k novemu višku. V središču teh priprav se nahaja zopet konferenca, ki se bo sestala baje še ta teden v Washingtonu. Gre za sestanek ameriških, sovjetskih, angleških in kitajskih delegatov ter zastopnikov emigrantskih skupin, da bi skupno sklepali o političnem in gospodarskem oblikovanju sveta po vojni. Smisel te konference ne dopušča nikake dvoumnosti. Vse kaže, da hočejo pod plaščem »splošnega ugibanja« veseliti tudi s pravnega vidika potrditi diktaturo Anglo-Amerikancev in boljševikov. Vprašanje usode malih narodov, ki je nekoč — v zavezniškem utemeljevanju vojne — na zunaj igralo tako važno vlogo, je sedaj popolnoma stopilo v ozadje. Medtem ko Anglija boljševiškim skominam sploh nima zoperstaviti ničesar, kar bi utegnilo kakorkoli vznemirjati ali jeziti oblastnike v Kremlju, pa skušajo v Ameriki vsaj navidezno razpravljati o »bodočnosti teh malih narodov«. V Zedinjenih državah pa se vse to dogaja izključno v okviru ameriške notranje politike in pod vidikom priprav za volitve.

Boljševiki so že davno pokazali, da jim ni do udeležbe pri takih konferencah. Njihovo staro načelo se glasi: »Naj govoriyo drugi, kar hočejo, mi delamo kar je nam všeč.« Svojih namenov v teh vprašanjih se niti najmanj ne plašijo obja-

viti. Boljševiške vidike je možno zapopasti z enim samim stavkom: male države so zanimive ali imajo eksistenčno pravo v toliko, v kolikor so pripravljene, biti poslušni objekti hegemonistične politike. Eden izmed leningrajskih listov je te dni to sovjetsko načelo povdaril z vso jasnostjo, pozivajoč se na priprave za omenjeno washingtonsko konferenco. List ugotavlja, da so bile male države slabost nekdanjega Društva narodov. Jedro zla pa je bila po mnenju tega lista določba, po kateri se je moralo v vprašanih Društva narodov pridobiti večino glasov. To zlo se nikakor ne sme več ponoviti. Za svetovno organizacijo in za varnost sveta so po mnenju boljševiškega lista odgovorne samo velike zavezniške sile. Njihovo zavezništvo je najboljša garancija miru, in sicer na ta način, da dobi v vsakem konkretnem slučaju lokalno odločujoča velesila odgovarjajoče interesno področje. Tako bi dobila Sovjetska Unija Evropo s sosednimi področji, s čimer menda mislijo Prednji Orient, Dardanele in Sredozemsko morje. Misel o nekaki medzavezniški policijski sili, s katero koketirajo v Ameriki, je sovjetski članek označil kot čisto utopijo. Samo eno vprašanje je po mnenju citiranega lista in v tem vprašanju potrebujejo velesile „pomoč“ malih narodov: v slučajih, kjer nameravajo velesile na teritoriju teh malih narodov urediti svoje mornariške in letalske baze. Bolj jasno se list ni mogel izraziti. Za Sovjetijo na primer ima bodočnost malih držav, recimo skandinavskih dežel, samo toliko interesa, v kolikor so te dežele pripravljene, pripraviti svoj teritorij za sovjetska oporišča po vzgledu „sovjetsko-finskega miru“. V tem oziru — tako piše sovjetski list — imajo mali narodi izpolniti veliko nalogo. V vseh drugih vprašanih, zlasti pa v vprašanih čistega vojaškega pritiska, sklepajo velesile same, da bi šele nato informirale svet narodov.“

V Zedinjenih državah je izzvala ta brutalna odkritost boljševikov neke vrste zadrego. Veliki ameriški tisk pa se celo smehlja k zlobni igri. „New York Times“ izjavlja, da se sovjetski nameni pri natančnejši preiskavi ne razlikujejo preveč od namenov in zahtev, ki jih imajo Amerikanci glede ureditve v Pacifiku ali ka kar se tiče držanja USA napram južni Ameriki. „New York Times“ ponavlja zato na naslov neposrednih ožaloščencev tega sovjetskega programa sledeči nasvet: „Mali narodi bodo morali spoznati, da se morajo dogovoriti s tisto velesilo, v čije geografskem sosedstvu živijo.“

□ **Židovska maščevalnost.** V svojem pariškem stanovanju je bil te dni napaden od treh teroristov vodilni francoski strokovnjak za židovska vprašanja Georges Montandon, ki je bil pri tej priliki težko ranjen.

Moskva moti turške načrte na Balkanu

„Tagespost“ poroča iz Soluna: Vest da je prispejala sovjetska vojaška misija v Grčijo h komunističnim tolpam, je izzvala v političnih krogih turške prestolnice nemalo vznemirjenje. V Ankari so namreč doznali, da se nahaja v sestavi te sovjetske vojaške delegacije več boljševiških komisarjev. Iz tega sklepajo, da bodo boljševiki sedaj v Grčiji še z večjo vneto pospeševali sličen razvoj kakor v prejšnjem jugoslovanskem področju. Podoba je, da bo Moskva zahtevala pri grški emigrantski vladi isti merodajni vpliv kakor po znanih dogovorih med Petrom in Titom. To pa vsekakor pomeni motnjo

v turških balkanskih načrtih. Turčija si je postavila izločitev posebnih interesov velesil v posameznih balkanskih državah kot svoj cilj.

V tekočih pogajanjih med Ankaro in Moskvo zavzema tedaj vprašanje istosmeritve turške in sovjetske politike na Balkanu zelo važno mesto. Brez ozira na ta pogajanja pa grede boljševiki svojo pot, da bi potem postavili Turke pred dovršena dejstva. Ako še pristejemo boljševiško ekspanzijo na Bližnjem in Srednjem Vzhodu — Turčija jo zasleduje z vedno večjim nezaupanjem — si je lahko predstavil rastočo zaskrbljenost Turčije.

POLITICNE BELEZKE

□ V okupirani Italiji vladajo boljševiki. Kakor poroča diplomatski sodružnik angleškega tednika „Catholic Herald“, se komunistem vedno bolj širi v okupirani Italiji. Nobenega dvoma ne more biti o tem, da je komunist Togliatti, agent Moskve, danes najjačja politična figura tiste Italije, ki jo imajo zasedeno Anglo-Amerikanci. Togliatti pa ni samo Italijan, ki je slučajno komunist, nego boljševik, ki je skozi petnajst let pred svojim povratkom v Italijo igral v Moskvi vodilno vlogo. Bil je namreč član prezidija komunistične internacionale. Dejstvo, da je užival Togliatti v Sovjetski Uniji tako veliko zaupanje, kaže, na to, da bo Togliatti skušal uveljaviti režim, ki bo najtesneje sodeloval s Sovjetijo.

□ Civilne osebe obstreljujejo. Pretekli petek je javilo vojno poročilo romunske vojske, da so ameriško-angleški letalci v petek obstreljevali iz svojih letal s topovi in strojnimi več mest, osebnih vlakov, mnogo kmetijskih oseb na poljih itd. V nedeljo so ponovili to obstreljevanje vasi in osebnih vlakov. Romunskega prebivalstva se je polastilo sprjo brutalnosti anglo-ameriških letalcev veliko ogorčenje. Vojno poročilo romunske vojske ugotavlja izrecno, da je anglo-ameriško letalstvo s tem ponovno kršilo najelementarnejša pravila vojskovanja. Značilno je, da so prileteli anglo-ameriški lovci iz Sovjetije. Obstreljevanje je zahtevalo žrtve med potniki in med kmetijskim prebivalstvom.

□ **Philadelphia brez prometa.** V glavnem mestu Pensilvanije je izbruhnila velika prometna stavka. Ob koncu preteklega tedna je štrajkalo okrog

6000 železničarjev ter avtobusnih in tramvajskih nastavljenecv. V oboroževalnih obratih ne morejo opravljati normalnega dela, ker delavci ne morejo priti na svoje delovna mesta. Stavkujoči delavci pa nočejo iti prej na delo, dokler dežava ne da obveznega zagotovila, da se črncev ne bo nastavljal pri prometnih družbah. Vlada je začela z vpoklicevanjem sposobnih mož iz stavkujočih posad za vojno službo. Delavci in nameščenci so izjavili, da grede raje v vojsko kot da bi morali delati s črnci. Črnci pa odgovarjajo na odklanjujoče stališče delavcev in nameščencev z divjimi demonstracijami. Dva dni so korakale tolpe črncev po mestu, razbijajoče vse, kar jim je prišlo naspoti. Roosevelt še ni posegel v to stavko, ker se noče blamirati, merodajni so pa tudi oziri na prihodnje volitve.

□ **Anglija bo izgubila svetovni monopol gume.** „Daily Telegraph“ piše, da bo morala Velika Britanija računati s trajno izgubo svetovnega monopola gume. Privoliti je morala namreč v udeležbo na tozadevni konferenci, ki se bo vršila ob prisotnosti ameriških delegatov v Londonu.

□ **Atentat v Vatikanu.** Kakor poroča neki švicarski dopisnik iz Rima, se je odigrala te dni v vaticanskih vrtovih težka eksplozija. Neki menih je našel na vrtni poti eksplozivno telo. Menih je skušal odstraniti zažgalno kapico, pri čemer je prišlo do eksplozije. Meniha je pri priči raztrgalo, obenem pa je bila poškodovana palača Santo Uffizio. Več oken na katedrali sv. Petra je bilo vsled zračnega pritiska razbitih. Atentat spravljajo v zvezo s komunističnimi brezbožniki, ki so v zadnjih tednih povečali svojo aktivnost v Rimu in okolici.

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch (Nemščina za odrasle metodično in praktično)

Wichtige Wörter in gebräuchlichen Satzverbindungen

1. Mein Hausarzt hat mir eine ausgezeichnete Arznei verschrieben.
2. Werfen Sie die Asche nicht auf den Boden; hier ist ein Aschenbecher.
3. Atemlos kam der Bote in das Zimmer und erzählte das Ereignis.
4. Die Luft ist hier herrlich; atmen Sie tief!
5. Der Attentäter wurde unmittelbar nach dem Attentat verhaftet.
6. Ich bitte Sie, mir meine Koffer bis morgen aufzubewahren.
7. Auf den Bahnhöfen gibt man das Gepäck in die Gepäcksaufbewahrung.
8. Gestern mußte ich wieder bis 2 Uhr früh aufbleiben.
9. Wir brachen schon um 4 Uhr früh auf.
10. Es ist nicht taktvoll, sich einer Gesellschaft aufzudrängen.
11. Der Inspektor kam an zwei aufeinanderfolgenden Tagen in die Schule.
12. Dem Preistreiber wurde eine schwere Geldstrafe auferlegt.
13. Wer hat die ganzen Erdbeeren aufgegessen? Natürlich der Kanari.
14. Sein merkwürdiges Benehmen ist mir schon lange aufgefallen.

15. Zeigen Sie nicht so auffallend, daß Ihnen dieser Mensch unsympathisch ist.
16. Das Quellwasser wurde in großen Behältern aufgefangen.
17. Meine Auffassung deckt sich leider nicht mit der Ihrigen.
18. Wie fassen Sie dieses Schreiben auf? Ich halte es für günstig.
19. Der von den Banditen ermordete Gendarm wurde im Gestrüpp aufgefunden.
20. Ich fordere Sie zum letzten Male auf, die Wahrheit zu sagen. Wenn Sie dieser Aufforderung nicht nachkommen, so haben Sie die Folgen selbst zu tragen.
21. Es ist notwendig, alle Volksgenossen über die Schädlichkeit des Bolschewismus aufzuklären.
22. Wir hielten uns 8 Tage in Nürnberg, der Stadt der Reichsparteitage, auf.
23. Es ist Ihnen nicht unrecht geschehen, also brauchen Sie sich darüber nicht aufzuhalten.
24. Nachdem Beruhigung eingetreten war, wurde das Standrecht wieder aufgehoben.
25. Nach dem Gewitter heiterte sich der Himmel auf.
26. Er war hergefallen, ich sprang zu ihm hin und half ihm auf.
7. Da hört sich alles auf.

28. Hören Sie doch auf! Das ist ja immer die gleiche Geschichte.
29. Wer Bedarfsgegenstände in größerer Menge, als er benötigt, aufkauft, ist ein Volksschädling.
30. Haben Sie die Marken schon aufgeklebt?

Wörter

atemlos — zasopel
aufbleiben — bedeti
aufbrechen — odpraviti se
aufdrängen — vsiliti
aufeinanderfolgend — zaporeden
auffallend — pozornost vzbujajoč, opozorljiv, očiten
auffangen — ujeti
Auffassung (w) — pojmovanje, razumevanje
auffassen (etwas) — razumeti, pojmovati
auffinden — najti
auffordern — pozvati
aufhalten (sich an einem Ort) — bivati, zadrževati se
aufhalten (sich über etwas) — razburjati se zaradi česa, nejevoljen biti nad čim
aufhelfen (jemandem) — pomagati, vzdigniti
aufkaufen — pokupiti
aufkleben — prilepiti
Bedarfsgegenstand (m) — potrebščina
Beruhigung (w) — pomiritev
herfallen — pasti
Standrecht (s) — preki sod
taktvoll — dostojen, obziren

Redewendungen

Unsere Auffassung — naše pojmovanje
decken sich — ujemati se
da hört sich alles auf! — sedaj je pa že dovolj!

MALE VESTI

* **Visoka starost.** V Bad Radein-u je obhajala te dni sveža in zdrava 89-letnica rojstva gospa Rosa Eibl, vdova po bivšem lastniku izdelovalnice bilardnih miz, R. Eibl, v Marburg-u. Vrlo spodnještajersko korenino, ki se je rodila v Windischleitz-u, cenijo in spoštujejo vsi njeni znanci, prav posebno jo pa ljubijo njen sin in njena dva posinovljenca, ker jim je bila zlata mati.

* **Lep delovni jubilej.** Na veleposestvu Sannegg pri Fraßlau-u (Kreis Cilli) je praznoval 5. avgusta vrtnar Franz Körber 75. rojstni dan, obenem pa tudi 50. letnico svojega delovanja kot vrtnar na omenjenem posestvu. Jubilanu so ob tej priliki čestitali k lepemu jubileju iz vseh krogov prebivalstva.

* **Vzor zvestobe.** Kreisleiter NSDAP v Leibnitzu je sprejel te dni pismo nekega hlapca. V tem svojem, z nerodno roko pisanim pismu izjavlja 53. letni hlapec, da se, žal, ne more boriti z orožjem v roki za Führerja in domovino. Da bi nadoknadil to, kar lahko storijo njegovi mlajši tovariši, pa hoče doma s podvojenimi silami delati za zmago.

* **Zelo važna odredba.** V oglasnem delu našega lista prinašamo zelo važno odredbo glede vpstave moških in žensk za obrambne naloge Reicha. Opozorjamo naše čitatelje, da si dobro preberejo ta oglas, ki je tudi za tisoče Spodnještajercev in Spodnještajerk največjega pomena.

* **Umrli je Pg. Heinrich Findeisen.** V Cilli-u je umrl po dolgem bolehanju bivši pšovornitelj nemškega športa in delavskega gibanja na Spodnjem Stajerskem, Pg. Heinrich Findeisen.

* **Junaška smrt znanega finskega generala.** Na finsko-sovjetski fronti je padel te dni generalmajor Wihma, vitez križa Mannerheimovega reda. Padli generalmajor si je v finski zimski vojni leta 1940 kot komandant svojega pešpolka in pozneje neke divizije priboril izredno vojaško slavo. V času med letoma 1940 in 1941 je bil Wihma mestni poveljnik v Helsinkiju. V sedanji obrambni vojni Finsko je bil Wihma do svoje junajske smrti poveljnik neke finske divizije na Karelijski ožini.

* **Smrt starega župana.** V Mürtzuschlagu je umrl te dni zelo zaslužni in priljubljeni nekdanji župan in častni župan občine Mürtzuschlag, Anton Werba, v 80. letu svoje starosti. Njegovemu prizadevanju se je zahvaliti, da je dobilo mesto Mürtzuschlag v letih njegovega županovanja od 1903 do 1913 novo ljudsko šolo, vodovod iz Tiefental, elektrarno, kanalizacijo in še druge koristne naprave.

* **Poštni promet s Francijo.** Vse poštne pošiljke, težke nad 20 gramov, vključno paketične in pakete ter pošiljke za delavce in vojne ujetnike nad 20 gramov, niso več dopuščene v prometu s slede-

čimi severno-francoskimi departementi: Aisne, Calvados, Cotes-du Nord, Eure, Eure-et-Loir, Finistere, Lille-et-Vilaine, Indre-et-Loire, Loire-et-Cher, Loire-Inferieure, Loiret, Maine-et-Loire, Manche, Mayenne, Morbihan, Nord, Oise, Orne, Pas-de-Calais, Sarthe, Seine-Interieure, Somme, Pošiljke, ki se nahajajo med potoma, se bodo, v kolikor niso dopuščene, dostavile odpošiljateljem.

* **Pohotnež obsojen na smrt.** Posebno sodišče v Wienu je obsodilo na smrt 53 letnega Cyril Mittermeier-ja kot pohotneža iz navade. Mittermeier je januarja in februarja t. l. v Rappoltzu in v Wienu oskrnil neko enajstletno deklico, obenem se je pohotno obnašal napram večim mladim deklicam.

* **Bombe na Mantovo.** Vsled sovražnega bombnega napada na starodavno italijansko mesto Mantova so nastala v sredini mesta velika razdejanja. Močno poškodovana je bila pri tem napadu bazilika Sv. Andreja. Sovražni letalci so potem, ko so se režili svojih bomb, povrh še obstreljevali predmestja s strojnimi in topovi.

* **Pristanišče Cherbourg temeljito razrušeno.** Iz nekega poročila, ki ga je izdala agencija Reuter v zvezi z obnovitvenimi deli v luki Cherbourg, je razvidno sistematično uničenje pristaniških naprav po nemških četah. To razdejanje je bilo tako temeljito, da imajo zavezniki vse polno skoraj nepremagljivih težav. V ameriških krogih ugotavljajo, da so zavezniki sedaj že skoraj dva meseca na francoskih tleh in še vedno niso v posesti dobrih pristaniških naprav. General Eisenhower je sicer mobiliziral vsa tehniška sredstva, da bi čimprej omogočil uporabo luke Cherbourg, toda vsa ta prizadevanja so bila zama. Reuter priznava, da še luke ne bodo mogli uporabljati v doglednem času. Najvažnejše naprave so bile tako razrušene, da se jih mora sedaj temeljito razstreliti in na novo zgraditi.

* **246 židov utonilo v Črnem morju.** Kakor poročajo iz Ankare, se je turška ladja »Merkure« potopila v ranih urah dne 7. t. m. v Črnem morju. Na krovu ladje se je nahajalo 250 židov, ki so potovali v Turčijo. 246 potnikov je utonilo, rešili so se samo štiri potniki.

* **Knut Hamsun je praznoval svoj 85. rojstni dan.** Svetovnoznamenit in veliki norveški pisatelj Knut Hamsun je praznoval 5. t. m. svoj 85. letni rojstni dan v občudovanja vredni telesni in duševni svežini v neki lovski hiši v bližini prestolnice Oslo. Führer je poslal jubilanu priske brzojavne čestitke, pisмено pa sta čestitala tudi Reichskommissar Terboven in Reichsminister Dr. Goebbels.

* **Velik požar na Svedskem.** V veliki tovarni za celulozo v Karlborgu na severnem Svedskem je nastal na doslej nepojasnen način velik požar, ki je uničil velik del tovarniških naprav. Skodo cenijo na osem milijonov kron.

* **Ručina kot predmet v šolah severnega Irana.** Kakor poročajo iz Teherana, je vlada uvedla ruščino na vseh šolah v severu Irana kot obvezni predmet.

* **Povišanje plač v Bolgariji.** Bolgarska vlada je iz socialnih ozirrov povišala državnim uradnikom plače in pokojnine. Plače do 3000 levov so bile zvišane za 50%, plače med 3000 in 4000 levov se zvišajo za 45 in plače med 6000 in 8000 levov za 35%. Plače nad 8000 se zvišajo za 30%. V Sofiji bivajoči uradniki dobijo razun tega še 20% na draginjsko doklado.

* **Prometna stavka v Philadelphia končana.** Po največjih poročilih agencije Reuter je končana prometna stavka v prestolnici Pennsylvanije. Par ur potem, ko so vladni zastopniki prevzeli prometne naprave, so sklenili stavkujoči delavci in nameščenci, oditi zopet na delo.

* **Smrtna kazen za polžidovskega hujskača in saboterja.** Delavec Franz Urba, je imel v nekem oboroževalnem obratu komunistične hujskaške govore. Da bi sabotal delo, je delal počasi in slabo ter povrh še hotel pridobiti druge delavce za sabotažo. Delovni tovariši so mu zapretili ter ga obenem naznanili. Ljudsko sodišče je zločinca, ki je hotel fronti pasti v hrbet, obsodilo na smrt. Kazen je bila že izvršena.

* **4000 delavcev stavka radi enega samega dekleta.** V Portlandu (Neusüdwaies) stavka 4000 delavcev. Vzrok stavke je bil odpust nekega dekleta, ki je bilo zaposleno v neki veliki mesarji v mestu. Stavki se je pridružilo devet rudnikov, obenem pa še neka orožarna in cementarna. Razsodišče ni moglo pripraviti lastnika dotične velike mesarije do tega, da bi zopet vzel v službo dotično dekle, zato se ta edinstvena stavka iz simpatije še nadaljuje.

* **Trije psi na mrtvaški straži.** Kakor poročajo iz Kopenhagena, je tamka umrl v šestdesetem letu svoje starosti neki ribič. Ko so ga hoteli pokopati, ni mogel nikdo prestopiti praga njegovega stanovanja, ker so ga v dobesednem smislu besede stražili njegovi trije psi-voščjaki, pripravljeni, napasti vsakogar, ki bi se približal. Policistom ni preostalo nič drugega kot to, da so ustrelili zveste živali.

* **Velike poplave v republiki Čile.** Kakor poročajo iz mesta Santiago de Čile, so v zadnjih dneh nastala neurja in poplave zavzele velik obseg zlasti v južnih pokrajinah Valdivia in Osorno.

* **Gledališča v Thüringenu zaprta.** Gauleiter in Reichsstatthalter Fritz Sauckel je s takojšnjo veļjavnostjo zapri vsa gledališča in ostala gledališča v Thüringenu. Celokupno osebje je postavil na razpolago totalni delovni vpostavi.

* **Lord Hamilton padel.** Po poročilih, ki so prispela iz Londona, je padel na invazijski fronti Lord David Douglas Hamilton, najmlajši brat vojvodje Hamiltonskega, prvega peerja Skotske.

Wichtige Wörter in gebräuchlichen Satzverbindungen

1. Dieser dumme Kutscher hatte soviel aufgeladen, daß es das Pferd nicht mehr ziehen konnte.
2. Das Buch »Mein Kampf« von Adolf Hitler ist schon in sehr vielen Auflagen erschienen.
3. In diesem Kaffeehaus liegen auch ausländische Zeitungen auf.
4. Die Kommunistische Partei wurde in allen Staaten des Antikominternpaktes aufgelöst.
5. Sie müssen jeden Satz aufmerksam lesen.
6. Wie wurden Sie bei Müllers aufgenommen? Danke, sehr gut.
7. Passen Sie auf, daß Ihnen nichts passiert, hört man oft sagen.
8. Sind die Zimmer schon aufgeräumt? Nein, die Aufräumerin ist eben dabei.
9. Dieser Mensch regt sich über jede Kleinigkeit auf.
10. Glauben Sie an die Aufrichtigkeit dieses Menschen? Ich nicht.
11. Der Aufruf an die Bevölkerung zur Spinnstoffsammlung hatte einen großen Erfolg.
12. Ihren Aufsatz habe ich gestern in der Zeitung gelesen.
13. Aufgeschoben ist nicht aufgehoben.
14. Schließen Sie bitte die Tür auf.
15. Lebenswichtige Erzeugnisse dürfen nur mit geringem Aufschlag verkauft werden.
16. Glauben Sie ihm nicht, er ist ein alter Aufschneider.
17. Wir können Ihnen leider keinen Zahlungsaufschub mehr gewähren.
18. Der gestrige Leitartikel hat viel Aufsehen erregt.

19. Das Aufspringen auf die fahrende Straßenbahn ist sehr gefährlich.
20. Nachdem die Gefahr vorüber war, tauchte das U-Boot wieder auf.
21. Lebenswichtige Güter müssen in gerechter Weise aufgeteilt werden.
22. Er reiste in einem geheimen Auftrag in das Ausland.
23. In der ganzen Stadt war kein Zimmer aufzutreiben.
24. Ich bitte Sie, leise aufzutreten; im Nebenzimmer ist ein Kranker.
25. Dieser Beamte hat gestern einen unangenehmen Auftritt mit seinem Direktor gehabt.
26. Er trieb zuviel Aufwand und kam in Schulden.
27. Wachen Sie von selbst auf oder muß ich Sie wecken?
28. Für den Bau dieser Straße mußte viel Geld und viel Arbeit aufgewendet werden.
29. Diese Uhr muß alle 24 Stunden aufgezogen werden.
30. Von dir laesse ich mich noch lange nicht aufziehen!

Wörter

- Antikominternpakt (m) — zveza proti kominterni
- aufsuchen — zasmeljati se
- Auflage (Buch) (w) — izdaja, naklada
- Aufräumerin (w) — pomelavka
- aufschoben — odložiti
- aufheben — opustiti
- aufsuchen — na vrh priti
- aufteilen — porazdeliti
- aufstreben — najti, dobiti
- auftreten — stopiti, stopati, nastopiti
- aufwenden — (Geld für etwas) — porabiti
- aufziehen (Uhr) — naviti (uro)

- aufziehen (necken) — za nos koga vleči, nagajati komu
- Spinnstoffsammlung (w) — zbirka starih oblek in tkanin
- Zahlungsaufschub (m) — odlog plačanja

* **Novo živilske karte.** V 66. dodelilni periodi, za katero razdeljujejo te dni živilske karte, ostanejo obroki bistveno nespremenjeni. Tudi tokrat opravičujejo veleodrezki A in B Reichsbrotkarte samo k nakupu rženih izdelkov. Dobili so »natis R«. Sprememba v razdelitvi obroka masti je nastala pri oskrbovancih med 6. in 14. letom starosti v toliko, da dobijo 125 gramov margarine več in 125 gramov masla manj. Na Reichsfettkarto za normalne potrošnike in za mladostnike od 14. do 18. leta se bo izdalo na veleodrezke A 1 in A 2 po 100 gramov svinjskega mesa ali pa 80 gramov zaseke (Fleischschmalz). Dočim opravičujejo veleodrezki B, C in D ne normalne potrošnike in veleodrezka B do D za mladostnike od 14. do 18. leta k nakupu po 125 gramov masla. Oddaja svinjskega mesa ali zaseke se odvija samo pri mesarjih. Ker so nad 14 leti stari oskrbovanci v tekoči dodelilni periodi imeli možnost, nakupiti za 8 tednov določeno množino 100 gramov jedilnega olja, odpade za to skupino potrošnikov v novi dodelilni periodi možnost izbire nakupa jedilnega olja namesto margarine. Nespremenjeni obrok E VIII (Nährmittel) 600 gramov se bo v višini 100 gramov oddal v izdelkih krompirjevega škroba. Število odrezkov za testenine se je nekoliko akrcilo. Dosedanja dodelitev kakao-vega praška za otroke na Reichsfettkarte odpade. Fleischkarte imajo v svrhu olajšave dodelitve po en svobodni odrezek.

PASJI DNEVI V LONDONU

Pred reorganizacijo državnega aparata

„Völkischer Beobachter“ poroča iz Berna: V Londonu so rešili očitno zelo „nujno“ vprašanje: Sedaj je znano, kdo bi imel prevzeti bodočo angleško civilno upravo v Nemčiji, če bi že bilo take daleč. Izvoljenec je nekdanji prvi tajnik angleške ambasade v Berlinu Kirkpatrick, ki igra že par let v agitaciji angleškega radia proti Nemčiji vodilno vlogo. Dopisnik nekega švicarskega lista, ki je zelo naklonjen angleškemu stališču, označuje tega moža kot „ciničnega reaktivonarja“. Ravno radi tega pa izpolnjuje po mnenju londonske vlade v najboljšem smislu predpogoje, „vladati“ Nemčijo nekega dne tako, kakor si to zamišljajo ti gospodje.

Pri tem so mislili tudi že na posameznosti. Imajo že „prosvetnega ministra“ za Nemčijo. Možno se piše Gayre, ne ugaja pa angleški leviti, češ, da je preveč naklonjen nacionalsocialističnemu nauku o rasah. Imena drugih „regentov“, ki naj bi osrečevali Nemčijo, še niso objavili. Toda to že zadostuje. Vsekakor so morali pasji dnevi zelo uplīvati na angleške možgane.

Zunanji minister Eden je v zaključni seji Spodnje zbornice ponovno izjavil, da zahteva Anglija od Nemčije „brezpogojno kapitulacijo“. „Daily Telegraph“, ki zelo rad ponavlja vladne kožje molitvice, pa je k temu izjavil, da je dobro, ako se ponavlja to formulo. Poslanec Stokes je izjavil, da bi pomenila brezpogojna kapitulacija zasužnjevanje nemškega naroda. „Daily Telegraph“ pa zatrjuje, da temu ni tako: Zahteva po brez-

pogojni kapitulaciji pomeni „le“, da sovražniki Nemčije niso vezani na nobeno obljubo, nikakor pa to ne pomeni, da hočejo kršiti deset zapovedi.

Kaj pomeni prav za prav sklicevanje na „deset zapovedi“ ali kak drugi moralni kodeks, ali na množinske umore žensk in dece v blokado v prejšnji in s fosforjem v sedanji vojni? Povročiteljem takih zločinov naj bi se izstavila listina za milo ali nemilo postopanje z nemškim narodom? Nam je ljubše, da nastane tako stanje, da bo Eden nekega dne moral vprašati: Pod kakšnimi pogoji bi se zamogo ustaviti uporabo nemškega povračilnega orožja proti Angliji?

Kar se tiče predvidenega angleškega „prosvetnega ministra“ za Nemčijo, mu je neki list že dal praktično „navodilo“ v roke. Vsi nemški otroci naj bi se na pamet naučili veroizpoved o nemški vojni krivdi...

Vse kaže, da so trenutno na površini angleški instinkti sovražstva in maščevalnosti. Pod takimi okoliščinami ni izostalo, da je znani židovski emigrant Emil Ludwig napisal knjigo: „Kako je postopati z Nemci?“ To je samo ena knjiga v poplavi spisov in brošur, ki dokazujejo, da se nahaja Anglija na višku svojega delirija.

Angleška vlada je svojo javnost namenoma dirigirala v to histerijo, da bi jo nekoliko odvrnila od obremenitve, ki jo povzroča nemško povračilno orožje, da ne govorimo o vpostavi novega orožja.

Pod naslovom »Der Befehl der Pflicht« se bavi Reichsminister dr. Goebbels v svojem zadnjem uvodniku v tedniku »Das Reich« z ukrepi, ki jih bodo sedaj izvršili pod njegovim vodstvom za totalno mobilizacijo vseh sil nemškega naroda. Minister povdarja uvodoma, da je vojna preko njenih vojaških, političnih in gospodarskih ciljev moralni in svetovno-nazorni problem. Če hočemo obvladati ta problem, moramo začeti v lastnih vrstah.

Dr. Goebbels piše dobesedno sledeče: »Nikaka posebna čast ni za nas, da se v našem javnem življenju, če izvzamemo področja letalske stiske, sploh ne pozna, da živimo v vojni. V bodoče hočemo, da se bo to videlo ob vsakem koraku. Naša želja je, da sreča sleherni inozemec, ki nas obiše, vojno povsod ter da se seznanj z dejstvom, da se nahaja med narodom, ki brani v gigantski usodni borbi svoje življenje in svojo bodočnost, pripravljen, doprinesiti za to vsako žrtev. Samo tepci lahko mislijo, da to škoduje našemu nacionalnemu prestižu. Nasprotno: prijatelji v svetu nas bodo občudovali, sovražniki pa se bodo bali. Cim jače se bomo uprli usodi vojne, tem preje se bo umaknila našemu pritisku. Če pravi stari pregovor, da na jnarod že v miru misli na vojno, tem bolj veja to za vojno samo. Ni nikjer naloge, ki bi napram vojni lahko zahtevali isti čin ali pa celo še več. Cim konsekvantneje bomo povdarjali to dejstvo, tem lažje se bomo opustili od zadnjih ostankov preteklega miru ter samo služili vojni.«

Dr. Goebbels opisuje nato, kakšni bodo ukrepi, ki bodo zahtevali reorganizacijo našega državnega aparata in celokupnega javnega življenja. Seveda ne smemo pričakovati, da se bodo ti ukrepi izvršili z obratom roke in da bodo že jutri izginile vse tolikanj obžalovane kalamitete. Pustiti nam je treba nekaj časa, pa to tudi nič ne škoduje. Možnost sprejemanja ljudi v vojsko in oboroževalno produkcijo ni neomejena. Ze iz tega razloga se mora ves proces obnove odvijati sicer hitro, toda tudi organično. Mislimo, da so nam viri pogrešk znani, zato jih bomo skušali odstraniti. Tedaj bodo odpadli iz njih izvirajoči bolezenski pojavi. Kar se tiče javnega življenja, se bodo bodoči ukrepi po možnosti elastično prilagodili vsakokratnemu položaju in njegovim potrebam. Nikakor nočemo igrati jahače načel, zato tudi ne maramo vzeti narodu, ki mora v pretežni večini težko in najtežje delati, še zadnje veselje in možnost oddiha. Male zabave in ugodnosti odpadejo samo tam, kjer ima to smisel in kjer se nahajajo ukrepi v odgovarjajočem razmerju do iz tega nastale koristi. Če zamorem na primer z malostevilnimi ljudmi vzdrževati zabavni program radia, s katerim zavarujem milijonom ljudi ostane življenskega veselja, bom to seveda storil. Pa tudi radio se mora v svoje osebni vpostavi pridrževati vojnega sloga, prilagodenege sedanjemu položaju, odbijajoče vse, kar temu več ne odgovarja.«

Na drugem mestu piše »Das Reich«, da bo pričel Reichsminister dr. Goebbels najprej v lastni hiši in v območju svojih poslov. Radikalno bo posegel v področje tujkega prometa, književnosti in kulturnega dela, prav tako pa tudi v področje gledališča, filma, naraščajskih šol za film in gledališče ter slične ustanove. Prav tako se bo znižal tisk z delom tiskovnih uradov in korespondenc na isto mero, ki je potrebna za stvarno informiranje javnosti. Temu vzgledu bodo sledila ostala ministrstva ter bodo skrbela za to, da se bodo v srednji in spodnji upravi izvršile omejitve v smislu vojnih nalog z vso razumljivostjo. Veliko vrednost polaga dr. Goebbels na odstranitev dvojnih inštancc in raznih uradov, ki se bavijo z eno in isto stvarjo. Številne delovne sile bodo opustili v gospodarskih organizacijah in zvezah, čijih pomen se je znižal spričo po dr. Speeru dirigitiranega vojnega gospodarstva.

vojakov. Nerazumljivo je za Japonce in za ves kulturni svet, da pošiljajo ameriški vojaki ostanke svojih padlih sovražnikov kot »spominke« domov, če bolj nerazumljivo pa je, da dopuščajo ameriški oficirji tak poštni prevoz. Z mrtvaškimi glavami so se nekoč igrali afriški črnci, znani kot »lovci glav«, resno pa je treba pomisljati, ako se to dogaja pri pripadnikih naroda, ki hoče biti »nosilec časti, pravice in pravičnosti med narodi«. Japonska vlada bo uvedla tozadevno preiskavo in bo vložila svoj protest v Washingtonu.

* Hortenzija s 163 cveti. V vrtu neke vile v Radegundu gojiijo hortenzijo, ki meri v premeru 2 in pol metra. Cvetlica je v polnem cvetu in ima nič manj kot 163 cvetov. Barve cvetov se prelivajo v vseh nijansah rdeče in modre barve.

* Vse svoje prihranke je dal za Nemški Rdeči križ. Neki pomožni delavec v Kleinsemmeringu je izročil tamkajšnjemu Ortsgruppenleiterju 900 Reichsmark za Nemški Rdeči križ. Dotični pomožni delavec, ki je Parteilgenosse, dela v nekem oboroževalnem obratu. Führer-jeva rešitev iz življenjske nevarnosti ga je tako osrečila, da je podaril Nemškemu Rdečemu križu vse svoje prihranke.

* Silen učinek ameriškega terorističnega bombardiranja. Dne 26. in 27. julija je ameriško letalstvo bombardiralo mesto Cangca na Kitajskem. Pri tej priliki je bilo ubitih in ranjenih 10 000 kitajskih civilistov, uničenih pa je bilo 3500 stanovanjskih hiš. Tako je izjavil japonski podpolkovnik Cabuski na neki tiskovni konferenci.

* Izmenjava pripadnikov vojskujočih se sil. Iz Lizbone poročajo: V petek je zapustila švedska ladja »Drontningholm« po večtedenskem odmoru lizbonsko luko. Na krovu se nahaja 932 angleških državljanov, ki so bili v Lizboni zamenjani za isto število Nemcev iz Južne Afrike. Ladja je namenjena v neko angleško luko. Nemci iz Južne Afrike so se v posebnih vlakih odpeljali v svojo domovino. Nadaljnja izmenjava se bo vršila v drugi polovici avgusta v Lizboni. Gre za skupino Nemcev iz Argentine, ki bodo prispeli na krovu španske ladje, da bi jih izmenjali za argentinske državljane, ki so bivali doslej v Nemčiji.

* Bolgarski listi samo na dveh straneh. V sled pomanjkanja papirja bodo bolgarski dnevnik počenshi s 7. avgustom izhajali samo na dveh straneh. Tedniki bodo izhajali samo na štirih straneh.

* Ameriška podmornica S-28 na vežbi potopljena. Kakor poročajo preko Zeneve, se je ameriška podmornica S-28 potopila na vežbi. Normalna posadka je znašala 60 mož. Ker je šlo za navadno vežbo, je bilo na krovu še več mož posadke. Rešen ni bil nihče, ker se je katastrofa dogodila po uradnem poročilu v zelo veliki morskii globini. Reševalna akcija je bila vsled tega popolnoma odveč.

* Smrt velikega japonskega državnika. V ponedeljek je umrl v Tokiju predsednik Tajnega državnega sveta dr. Jošimiči Hara v 78. letu svoje starosti. Dr. Hara je bil za ministrskim predsednikom najvišji uradnik japonskega cesarstva. Radi njegovih velikih zaslug ga je cesar na dan smrti dvignil v plemski stan ter odlikoval z redom Izvajajočega sonca I. razreda.

□ Louisiana kot 19. država za židovsko Palestino. Kot 19. zvezna država Zedinjenih držav zahteva Louisiana dovoljenje za neodvisno naselitev židov v Palestini.

□ Turška narodna skupščina se je sestala v svrhu razprave nekaterih zakonskih predlogov. Več turskih ministrov se je vrnilo v Istanbul.

□ Zločinstvo v Egiptu pospešuje navzočnost ameriških vojakov. Kakor poroča DNB iz Soluna, je navzočnost ameriških čet pospešila zločinstvo in gangsterstvo v Egiptu. Nedavno so izropali zlikovci neko banko v Heliopolisu, sedaj so pa odkrili »tatvino« cele serije bankovcev po 1000 egiptovskih funtov iz trezorjev egiptovske Narodne banke.

□ De Gaulle zapira katoliške cerkve. Kakor poročajo iz Alžira, so gaullistične oblasti v Rabatu zaprele katoliške cerkve sv. Petra ter arabitale številne osebe, ki so se udeležile zadušnice za umorjenega francoskega ministra Henriota.

□ Ravnatelj Geilenberg poverjen z novimi nalogami. Reichsminister za oborožitev in vojno produkcijo Albert Speer je poveril dosedanjega načelnika glavnega odbora za municijo ravnatelja Geilenberga za važnimi vojno-odločilnimi nalogami. Führer je ravnatelja Geilenberga v to svrhu opremil s posebnim pooblastilom. Načelnikom glavnega odbora za municijo je bil imenovan generalkonzul Dietrich Stahl.

□ Rastoči dotok prostovoljcev v Rumuniji. Kakor poroča list »Curentul« se dviga vse od leta 1941 število prostovoljcev za fronto od meseca do meseca. List ugotavlja sledeče: »Vedno bolj sklepamo naše vrste. Vsa Rumunija je ena sama fronta, ki hoče svetu dokazati, da branimo svojo zemljo z isto zagriženostjo kakor v vseh težkih urah naše zgodovine. Zaman so sovražna natočevanja. Proti temu ne protestirajo samo stalno rastoče številke, temveč za temi številkami stoječi prostovoljci, ki prihajajo iz vseh socialnih plasti, da bi se borili do slednjega. Vso Rumunijo napolnjuje danes ista bojevitost.«

□ Politčne spremembe na Finskem. Pretekli teden je podal finski državni predsednik Risto Ryti ostavko na svoje mesto. Na predlog državnega zbora je bil brez volilnega postopka imenovan maršal Mannerheim njegovim naslednikom. Novi predsednik je medtem že prisegel na finsko ustavo. Ministrski predsednik Linkomies je sporočil prezidentu Mannerheimu, da so mu v smislu tradicije na razpolago ministrski portfelji. Prezident Mannerheim je zaprosil člane vlade, naj do sestave nove vlade opravljajo svoje posle.

□ Ameriški kanibalizm. Iz Tokija poročajo, da pošiljajo ameriški vojaki s pacifiške fronte svojim sorodnikom v Zedinjenih državah nezaslišane »spominke«: kosti in celo glave padlih japonskih

„Pobijte čim več naroda...“

V svoji 30. številki priobčuje »Slovenski dom« pod naslovom: »Beja Krajina, velika mučilnica in morišče« strahotna pričevanja bivšega tolovajskega »obveščevalnega častnika« Janka Brzoviča iz Vivodine, ki med drugim izpoveduje: »V novem taborišču smo morali tudi priseči, Jože Sokol nam je pojasnil važnost te prisege, ki ima posebno lastnost, da je ne polagaš niti pred Bogom niti pred kraljem. Hkrati je dejal vsem navzočim tolovajem: Tovariši, vaša prva dolžnost je, da ste krvoločni! Prav tako nas je h krvoločnosti pozival komandant odreda neki Nedeljko, — Majcen, ki je zatrjeval, da je krvoločnost prva in glavna lastnost vsakega komunističnega borca; da je nujno, da vemo, da se je sedaj pričela revolucija, v revoluciji pa je boljše, da se potolče nekaj tisoč ljudi več, čeprav nedolžnih, kakor pa premalo. Dobesedno je dejal: »Tovariši, pozneje nam bo škodilo, ako bomo slovenskemu narodu prizanašali. Pobiti ga je treba čim več, da nam ne bodo pozneje delala nadlege«. Tudi dr. Mihelčič je večkrat prišel v naše taborišče in vedno ga je spremljala močna komunistična patrila. Našim komandantom je neprestano govoril: »Fantje, ali dobro delate?« Oni pa so mu na dolgo in široko pripovedovali, kako ubijajo in mučijo ljudi. »Se več jih morate!« je z nasmeškom na obrazu dejal dr. Mihelčič. »Ali jih mečete kaj na ogenj, tovariši?« jih je spet vprašal. Tedaj so mu obširno pripovedovali, kako mučijo nedolžne ljudi. Pri tem pripovedovanju se je dr. Mihelčič topil sreče in veselja.«

Isti list poroča:

Pred poldrugim letom dni od svojega škofa obsojeni izgubljeni duhoven Metod Mik už, »verski referent« pri »glavnem štabu Narodno-osvobodilne vojske in partizanskih odredov Slovenije«, to se pravi nekak »slov. rdeči papež«, je pred kratkim napisal in dal razširiti brošuro »Kri mučenec — naše seme«. Njegovo čvakanje, ki obsega 13 strani, je zgovoren primer pridig, kakršne mora ta rdeči hierarh imeti v »glavnem štabu«. Zanimiva je v toliko, v kolikor dokazuje umski in moralni razkroj človeka, ki naj bi po lašni besedi bil edini »sacerdos secundum cor Jesu«, »duhovnik po Srcu Jezusovem« pri nas... — Prerekali se s temi pijanimi Mikuževimi izvajanji bi bilo neumno. V dokaz, kje in kaj so danes listi, ki nam prinašajo »novo kulturo« in »novo vero«, naj navedemo samo, da uporablja Mikuž na petih straneh svoje pridige naslednje vzpodbudne, po novi veri in novem človeštvu smrdeče besede: zverina — enkrat, hudič — šestkrat, stekli beli psi — trikrat, beli pes — štirikrat, pasja sorta — enkrat, stekli domobranski kurat — enkrat, steklina — enkrat, veliki pes — dvakrat, stekli duhovnik — enkrat, pes — trikrat, izdajalec — trikrat, stekli pes — enkrat, izdajalski stekli pes — enkrat, weifer Hund — enkrat. Vse to na petih majhnih straneh! — Kdo ve, kaj poreko na to pasjo pridigo razni Krizologi in drugi zlatousti, vse odpusčajoči zagovorniki »nove vere« in njenih paralitičnih izgublencev?«

Širite Štajerskega Gospodarja!

leze tudi po sicer sončnih krajih in ko se jih najde tudi v vodah, ali še več, ob vodah. Treba torej večje previdnosti, zlasti pa ne puščati otrok samih. Pusti golazen pri miru, tako bo najbolj varen pred njo!

In „deževale“ bodo - zvezde

Kakor vsak od dvanajstih mesecev v letu ima tudi avgust svojo posebno zgodovino že po imenu in nastanku in je še zlasti bogat na raznih

posebnostih. Ena teh prihaja te dni od zgoraj navzdol, od nebes na zemljo. Nekakšna „konkurenca“ raznim in prepogostim „zvezdnim utrinkom“ na račun sedanje vojne. Ti avgustovi utrinki pa so resnični nebesni utrinki. In sicer utrinki pred davnimi veky razpadlih kometov. Skozi neznan žer koliko milijon let ravno mesec avgust zemljane posebej opozarja na spomin razpadlih, odnosno se vedno razpadajočih svetov. Že začetkom avgusta opazimo v temnih nočeh od severozahodne strani neba posamezne zvezdne utrinke. Čim bolj se bližamo drugi tretjini meseca in čim temneje postanejo noči, tem več je teh nebesnih pojavov in tem svetlejši so. V nočeh od 12. do 15. avgusta pa se katero leto zdi kakor da res zvezde kar dežujejo na zemljo, tako gosti in tako izrazite so te podnebne prikazni. Vtem času namreč zemlja stopi v roj teh utrinkov, imenovanih Perseide, po ozvezdju, od katerega smeri ponajveč prihajajo. Letos utegne biti opazovanje „dežujočih“ zvezd še posebno ugodno, ker opazovanje ne bo motila mesečina. Predpogoj pa je: suho, nedeževno vreme.

Sončne kopeli in — nevarnosti

Poletje se sicer še počasi, toda že vidno občutno bliža koncu. Še dober teden, pa bo konec »pasjih dni«. Seveda bodo tudi še v septembru topli dnevi, a poletne vročine ne bo — razen če bi se med v razmerja zemlje od sonca kaj posebno izrednega zgodilo. Zato skušajo tisti, ki dozdaj niso imeli prilike za sončne kopeli, zamujeno nadomestiti v teh dneh avgusta. Hočejo b' ti vsaj po obrazu črno zažoreli in mislijo, da bi z daljšim obsončevanjem naberejo cele zaloge sončne toplote za pozneje, najraje za čas preko cele zime. Toda navadno se vsi taki poskusi pretiravajo, končavajo žalostno, nekateri tudi smrtno in če ne ravno enako drugo, pa gotovo z neprijetnimi posledicami sončnih opeklin na izpostavljeni koži. Nikar pretiravati! Učimo se od poljedelca, sploh od ljudi, ki preko poletja žive največ v prosti naravi. Oni uživajo brez posebnih izpostavljenj ves čas za nje primerne sončenje. Kdor pa ima čas za zračne kopeli, naj vporabi sonce in senco izmenoma, Kdor trpi na pljučih, na srcu in živcih, naj gre prej k svojemu zdravniku, da ga preišče, če sploh sme izpostavljeno vživati sončne kopeli. P.

T O I N O N O

Pozor pred strupenjaki!

Navadno prihaja poletna vročina šele v prvi in drugi tretjini do svojega viška. To je vročina dorzitivne sadja, sadežev in raznih pridelkov. To je tudi vročina, posebno dobrodošla strupenim kačam. Dvojni vpliv se opaža pri tej golazni v dneh avgustove vročine: vsrkavanje razmnoženega strupa in večja razdraženost ter bojevitostrupenjakov. Po dolgih izkušnjah se je namreč izkazalo, da ni vseeno, v katerem letnem oziroma poletnem času modras (drugih strupenjakov pri nas ni) piči žival ali človeka. Večja ali manjša jakost strupa se ravna predvsem od razlike vročine in pa od količine v posebnih žlezah nabrane strupa z upoštevanjem uporabe, to je od vprašanja ali in kolikokrat je dotični eksemplar (baš tisti modras) koga pičil. Novi pik po prejšnjem pikju je navadno slabotnejši kakor če je bila ob pikju še cela množina strupa na razpolago. Pri tem pa igra veliko vlogo tudi stopnja večje ali manjše razdraženosti strupenjaka. Tudi v razdraženju samem se razvija jakost strupa. Ravno razdraženost strupenjaka pa je največ odvisna od letnega časa. Zgodaj spomladi, ko je strupenjak še omamljen od zimskega spanja in ga zvabi toplo sonce, greš brez vse skrbi lahko mimo njega; po svoje je hvaležen, da ga pustiš na miru. Pozneje ga na sončenju že stopinja od daleč razdraži do napada ali pa — če se je že dovolj nasončil in se ga ne draži, se sam raje umakne. V pasjih dneh meseca avgusta pa prihaja razdraženost z razmnoženjem strupa do svojega viška. V jesenskih mesecih postanejo strupenjaki zopet leni, posebno če se sončijo. Tedaj vidno pada tudi število kačjih pikov, ki jih ni zamenjati s kačjimi vgrizji, kar se pa kaj rado dogaja. Znani so slučajji, ko se je vgriz sicer nedolžne kače (n. pr. kobranke, smokulje itd.) vsled sugestije, da je bil to pik strupenjaka, zamenjal prav tja do resnosti; to se pravi, da se je le vgrizeni res počutil kakor da je — zastrupljen. Pa o tem bo treba ob priliki kaj več spregovoriti. Med tem naj zadostuje sledeče kratko opozorilo: posebno vsi tisti, ki ne poznajo oziroma ne razlikujejo strupenih od nestrupenih kač, najboljše store, če zlasti v tem času pustijo vsako kačo lepo pri miru. Vsaka kača je, kakor že rečeno, po svoje hvaležna, če jo pustiš v miru tam, kjer jo vidiš. Tudi kdor sicer pozna modrasa, pa ne ve, kako se ga brez posebne nevarnosti lahko uniči, stori boljše, da ga istotako pusti pri miru. Zdaj je tudi čas, ko se ta golazen raz-

Kleine Anzeige

Realitäten und Geschäftsverkehr

Kleines Haus mit Garten an Frau mit Pension oder sonstigem Einkommen zu vergeben. Adresse in der Verw. des Štajerski Gospodar. 528-2

Hinweise zum Sparen

sind Forderungen der Gegenwart, um über Mangelzeiten hinwegzuhelfen. Die Waffen für den Sieg gehen jetzt vor, und auch „Rosodont“ muß deshalb sparsam gebraucht werden.

Rosodont
Bergmanns feste ZAHNPASTA

Zu kaufen gesucht

Abfälle: Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherkaut laufend jede Menge Alois Arbeiter. Marburg/Drau. Draugasse 5 4

Kaufe Sessel und verschiedene Möbelstücke aller Art, auch komplette Schlaf- und Kücheneinrichtungen, Schreibische usw. J. Putschko, Marburg-Dr., Triesterstraße 57. 525-4

Offene Stellen

Dringend gesucht: 1 Pferdeknecht m. Familie, 1 Ochsenknecht m. Familie, 1 Kuhknecht m. Familie mit Wohnung und natural Dept. Bevorzugt werden Familien mit mehreren Arbeitskräften Anträge an Gräflich v. Herberstein'sche Domänen Verwaltung Ober Pettau. 766-6

Suche verlässlichen Winzer mit 3-4 Arbeitskräften, der sich 2 Kühe halten kann. Grachornig, Ranzenberg 45. 508-6

Winzer, nach Möglichkeit mit mehreren Arbeitskräften, wird ab 1. September in schön gebauter Winzerei in der Nähe Luttenbergs aufgenommen. Grund für Rinderhaltung vorhanden. Anträge an F. Semlitsch, Luttenberg. 521-6

Schäfer und Meier mit mehreren Arbeitskräften werden aufgenommen. Anzufragen bei Alexander Linniger, Marburg-Drau, Taurischerstraße 32. 530-6

Lehrjunge für Bau- und Möbeltischlerei wird aufgenommen. Anton Jug, Drauweiler, Terbutzqasse 33. 522-6

Lehrlinge für Wagnerei und Autokarosseriebau wurden aufgenommen bei Alois Krabonia, Wagnerei und Autokarosseriewerkstätte, Marburg-Drau, Triesterstraße 6. 529-6

Es gibt jetzt mehr

frischeier

davon ist ein Teil für den Winter bestimmt und den legt man zweckmäßig in

Garantol!

In Garantol halten sich Eier über 1 Jahr!

Zahn-Atelier

staatl. dipl.

Dentist E. HOPPE

Cilli, Ringstrasse 13

vom 6. bis 31. August 1944
geschlossen

78

Zwei Herren suchen zwecks Ehe 2 Frauen oder Witwen, 25—30, bzw. 45—55 Jahre alt; Vermögen erwünscht. Anträge mit Bildern unter »25—55« an die Verw. d. Blattes. 781-12

Verschiedenes

Bandagen aller Art, sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma **FRANZ BELA, Bandagist, Marburg/Drau, Herrengasse 5.**

Zwei alte Handschuh ...

Räumt man in Schutt u. Glas u. Schmutz sind alte Handschuh guter Schutz.

Wenn man in Scherben dann mal faßt, so braucht man nicht gleich

Hansaplast

Weißer Hündin, Spitzl, hört auf den Namen Picki, am 23. Juli 1944 in Drauweiler entlaufen. Rückgabe an Cebe, Drauweiler, Friedhofgasse 20, gegen 100 RM Belohnung. 524-13

Funde-Verluste

Geldbörse mit Geldbetrag, Eisenmarken u. Kassaschlüssel auf dem Wege Ungartorgasse zur Färbergasse verloren. Der ehrliche Finder wird gebeten dieselbe bei Matthias Kleinschek, Schmiedmeister, Pettau, gegen Belohnung abzugeben. 782-13

ANZEIGEN im »Stajerski Gospodar« sind erfolgreich!

UPOŠTEVAJTE PREDPISANE LETALSKE ZASCITE!

Aufruf

zur Meldung von Männern und Frauen für Aufgaben der Reichsverteidigung

1. Auf Grund der 2. und 3. Verordnung des Generalbevollmächtigten für den Arbeitseinsatz über die Meldung von Männern und Frauen für Aufgaben der Reichsverteidigung vom 10. Juni und 28. Juli 1944, die auch in der Untersteiermark Anwendung finden, haben sich alle Männer, die zwischen dem 30. Januar 1878 und dem 1. August 1928 und alle Frauen, die zwischen dem 1. August 1894 und dem 1. August 1927 geboren sind und die im Reichsgebiet wohnen, einschließlich der Protektorsangehörigen und der Schutzangehörigen zu melden, wenn sie

- am 1. Juli 1944 nicht in abhängiger Beschäftigung standen oder einer selbständigen Berufstätigkeit nachgingen (außerdem auch Ruhestandsbeamte),
 - am 1. Juli 1944 zwar in einem abhängigen Arbeitsverhältnis standen, ihre Arbeitszeit jedoch weniger als 48 Stunden in der Woche betrug.
2. Von der Meldung sind vorläufig zurückgestellt:
- die selbständigen Berufstätigen und die Heimarbeiter,
 - die Fachschüler(innen), Berufsfachschüler(innen) und Studierenden der Hochschulen,
 - Personen vom Lande und von Landstädten, die bereits auf Grund der Maßnahmen der Arbeitsämter zur Verstärkung des Einsatzes in der Landwirtschaft erfasst und auch bereits eingesetzt sind.
3. Von der Meldepflicht sind folgende Personen ausgenommen:
- Männer und Frauen, die am 22. Juni 1944 bereits im freiwilligen Ehrendienst für die deutsche Kriegswirtschaft eingesetzt waren, für die Dauer dieser Tätigkeit,
 - Ausländer mit Ausnahme der Staatenlosen,
 - Männer und Frauen, die in einem öffentlich-rechtlichen Dienstverhältnis stehen sowie die zur Wehrmacht, zur Polizei und zum Reichsarbeitsdienst Einberufenen,
 - Männer und Frauen, die mindestens seit 1. Juli 1944 in einem Beschäftigungsverhältnis stehen, dessen Arbeitszeit 48 Stunden oder mehr in der Woche beträgt,
 - selbständige Berufstätige, die mindestens seit 1. Juli 1944 mehr als fünf Personen beschäftigen,
 - Männer und Frauen, die in der Landwirtschaft voll tätig sind,
 - Männer und Frauen, die hauptberuflich selbständig im Gesundheitsdienst tätig sind,
 - Geistliche,
 - Schüler und Schülerinnen, die eine öffentliche oder private allgemeinbildende Schule (Hauptschule, Mittelschule, Hochschule) besuchen,
 - Anstaltspfleglinge, die erwerbsunfähig sind,
 - schwängere Frauen sowie Frauen mit einem noch nicht schulpflichtigen Kind oder mindestens zwei Kindern unter 14 Jahren, die im gemeinsamen Haushalt leben. Haben diese Frauen jedoch kein Kind unter zwei Jahren, so sind sie dann zur Meldung verpflichtet, wenn sie mit weiblichen Familienangehörigen in Wohngemeinschaft leben, die das 18. Lebensjahr vollendet haben und nicht selbst berufstätig sind.

Die Meldung erfolgt durch Ausfüllung eines Vordruckes.

Dieser Vordruck ist ab 10. August 1944 bei den Arbeitsämtern und deren Nebenstellen und bei allen örtlichen Polizeiverwaltungen (Bürgermeisterämtern, in Marburg-Stadt bei den Polizeirevierern) zu beheben und nach Ausfüllung bis spätestens 31. August 1944 dem für den derzeitigen Wohnsitz zuständigen Arbeitsamt (Hauptamt, Nebenstelle) zu übersenden.

Die Meldepflichtigen erhalten nach Ablauf der Meldefrist und der Sichtung aller eingegangenen Meldebogen durch die Arbeitsämter eine Bestätigung über die ordnungsgemäß erfolgte Meldung. Diese Bestätigung, die durch die Post versandt wird, ist als Ausweis über die Meldung sorgfältig aufzubewahren. Auf dieser Karte wird den Meldepflichtigen gleichzeitig mit genauer Orts- und Zeitangabe mitgeteilt, wann ihre persönliche Meldung beim Arbeitsamt erfolgen muß. Zu dieser Meldung sind alle notwendigen Unterlagen mitzubringen (Arbeitsbuch, Ersatzkarte, Reisepaß oder Kennkarte, Invalidenkarte, Rentenbescheid, Ausweise über Berufsausbildungen und Prüfungen usw.). Die angegebene Meldezeit ist genau einzuhalten. Von der persönlichen Vorsprache beim Arbeitsamt oder einer seiner Nebenstellen ohne Vorladung ist Abstand zu nehmen.

Meldepflichtige, die bis 1. Oktober 1944 keine Bestätigungskarte erhalten haben, müssen annehmen, daß ihr Meldebogen beim Arbeitsamt nicht eingegangen ist und müssen sich erneut dort melden.

Umquartierte haben sich bei dem Arbeitsamt zu melden, in dessen Bezirk sie derzeit ihren Wohnsitz haben.

Graz, den 1. August 1944.

**Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark
Der Beauftragte für Arbeitsfragen**

REDIN Pulver für Wuchs und Mästung der Schweine
REDIN, mit garantierter Erfolg
Zentraldrogerie **EMIL THÜR**
Marburg (Drau) Herrengasse 33

Heirat

Landwirt, 50 Jahre. Witwer, unabhängig, ohne Kinder, sucht arbeitsfreudige Besitzerstochter oder Witwe von 35—50 Jahren zwecks Ehe. Zuschriften an die Verw. des Stajerski Gospodar unter »Größerer Besitz«.
523-12

Oplajuste!

Schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser in-
digstgeliebter Sohn und Bruder

Karl Fekonia

Grenadier

infolge eines tragischen Unfalles am 3. Juli 1944 den Tod gefunden hat.

Kulmburg b. Friedau, Marburg-Dr., den 10. August 1944.

In tiefer Trauer:

Johann und Ursula Fekonia, Eltern; Johann und Antonia, Geschwister; Familie Franz Kleinschek und alle übrigen Verwandten. 783

Hart zerriß unser Glück die traurige Nachricht, daß unser über alles geliebter, herzenguter, unvergeßlicher einziger Sohn, Bruder, Onkel, Vetter und Nefte, unsere einzige Hoffnung und Stolz

Franz Purgai

Soldat

im 30. Lebensjahr an der Ostfront am 7. Juli 1944 den Heldentod fand.

Wer unseren lieben Franz kannte, wird unseren Schmerz ermessen.

Jahring, Windischgraz, Marburg-Dr., 10. August 1944.

In unsagbarem Schmerz, in tiefster Trauer:
Franz und Juliane Purgai, Eltern; Anna Kostaniewetz geb. Purgai, Schwester; Johann Kostaniewetz, Schwager; Mihael Purgai, Alois Pawaletz, Onkeln; Johanna Purgai, Johanna Pawaletz, Tanten; Maria, Anna, Franziska, Kusinen; Anna, Aloisia, Franz, Jakob, Nichten und Neffen, und alle übrigen Verwandten. 527